Jaargang 112. Vrijdag, 26 Augustus 1853. No. 68.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: *Bijblad* no. 21, inhoudende: *Verslag van de handelingen van de Staten Generaal.*

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 12den September 1853, des middags te 12 uur, in een der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het Eerste Distrikt, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

Het bouwen van een Tolhuis *aan den weg van* Winschoten *naar de* Morige, *ten noorden het huis van* W. L. KRANENBORG, *te* Morige, *alsmede het verplaatsen van één* Tolboom.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; voorts bij den kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VISSER, in de Zon, en J. A HEIKENS, in de Zwaan; bij de wedw. N. DE MULDER, in het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein KNOL; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. LINTHORST, te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHOST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN en den kastelein K. FOLKERS; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein ROSE; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA, en te Usquert in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, te *Groningen*.

GRONINGEN, 22 Augustus 1853.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij *enkele inschrijving*, aan te besteden:

1. Het **VERWEN** van MARTINITOREN.
2. **IDEM** van den TOREN op de NIEUWE- of NOORDERKERK.
3. **IDEM** van den VISCHAFSLAG, en het STEENEN WACHTHUIS aan Apoort.
4. **IDEM** de KAZERNE in Haddingestraat en de WATERPLAATS bij de Pelster Kazerne.
5. **IDEM** van de PRIVÉES en HOUTEN LEUNINGEN aan en onder de Bogen, uitgezonderd den Poelpoortenboog, en de IJzeren Leuningen op de Brug buiten Steentilpoort over 't Damsterdiep.
6. **IDEM** de PALEN en REGELS op de Nieuwe Wekelijksche *Beestenmarkt*, Oost- en Zuidzijde aan het Noorder Kerkhof, 200 STRAATPALEN en het OPZIGTERSHUISJE aan de Drekstoep.
7. **IDEM** de ZITBANKEN in het Sterrebosch en den grooten Weg, HEKWERK, en AFRIGCHELINGEN aan de uitgangen van het Sterrebosch.
8. **IDEM** de ZUIDERBEWAARSCHOOL op de Nieuwstad.
9. **IDEM** negen NACHTWACHTHUISJES, binnen en buiten de stad, 't WACHTHUISJE onder Apoort en 't WACHTHUISJE aan 't Zuiderdiep voor den Stoomkorenmolen.
10. Het **LEVEREN** en **MAKEN** van een paar SCHUTDEUREN in het Bovenslot van het Damsterverlaat.
11. Het **BOUWEN** van een' NIEUWEN STEENEN WALMUUR langs de Westzijde van het Schuitendiep van den Walburgsboog tot aan de Turfstraat.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De INSCHRIJVINGSBILJETTEN, voor **ieder perceel afzonderlijk** in te dienen, met vermelding van het perceel en omschrijving van het werk, en ingerigt overeenkomstig de vastgestelde **algemeene voorwaarden**, moeten vóór of uiterlijk op MAANDAG den 29sten Augustus 1853 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten, en de provisionele Toewijzing aan de laagste inschrijvers op ieder perceel, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op DINGSDAG den 30sten Augustus 1853, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het Raadhuis.

GRONINGEN, 18 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BADPLAATS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*

Brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de **INHAM** in het KANAAL langs de Buitenwerken in de linie van *Helpen*, liggende voor de vooruitliggende redoute ten westen van de Helperbrug, is ingerigt tot eene **VEILIGE BAD-** of **ZWEMPLAATS**, die van **MAANDAG den 15den dezer** af voor het **algemeen** ten gebruike is **opengesteld**;

dat het opzigt over die Badplaats is opgedragen aan J. MARX, *gepensioneerd Sergeant*, wonende in het Wachthuis aan den Heereweg, even buiten de Stads Tafel, en

dat bij de Badplaats gedurende het Zomersaizoen zal zijn geplaatst een *Badhuis*, waarin eenige afgetimmerde Vertrekken.

GRONINGEN, 11 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voorn.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, —

Overwegende, dat het noodig moet geacht worden, zoo ter voorkoming van **ongelukken**, als om **stoornis** in de **werkzaamheden** van het **oprigten** der **GASFABRIEK** tegen te gaan, den toegang tot de plaats van oprigting dier Fabriek te verbieden, —

Brengen ter kennis van het algemeen, **dat de Toegang tot het terrein, waarop de Stedelijke GASFABRIEK zal worden opgerigt, van heden af is VERBODEN, tenzij met schriftelijke toestemming van den Burgemeester.**

GRONINGEN, 25 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

AANBESTEDING VAN TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij enkele Inschrijving, ten dienste van het Raadhuis, aan te besteden:

1. De **levering** van **300** Ton **BAGGERTURF;**
2. **Idem** van **800** Ton **HARDE ZWARTE TURF,** en
3. **Idem** van **6000** Stuks **BERKEN BRANDHOUT.**

De Voorwaarden van Levering zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

Vóór of uiterlijk op MAANDAG den 5den September 1853 zullen de Monsters aan het Raadhuis moeten worden bezorgd, en wel van iedere soort van Turf en het Brandhout 15 Stuks, ieder afzonderlijk in een' Zak of eene Mand, terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk Inschrijvingsbriefje moet worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 25 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 27sten Augustus 1853, des voormiddags te 10 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

Het officiële dagblad van Rome behelst het berigt, dat de Romeinsche uitgewekenen, die onlangs te Civita Vecchia aan wal gestapt waren, benevens hunne medepligtigen, in hechtenis genomen zijn.

— Volgens de *Bilancia* van Milaan zoude er te Livorno eene demonstratie tegen het leven van den groothertog van Toskane plaats gehad hebben, op den dag, dat de eerste steen aan het havenhoofd gelegd was. De *Monitore Toscano* meldt echter niets van dien aard.

— Uit Napels meldt men, dat de advokaat *Jacovali* en de geneesheer *Mellica* door het hooge geregtshof van Napels bij een vonnis van den 30sten Julij veroordeeld zijn tot 25 jaren gevangenis, wegens hunne deelneming aan de gebeurtenissen van den 15den Mei 1848. Het hooge geregtshof van Calabrië heeft ter zelfde zake 6 personen ter dood veroordeeld, 2 tot 30 jaren, 6 tot 25 jaren en 1 tot 24 jaren gevangenis; vier zijn vrijgesproken.

DUITSCHLAND.

Naar men verneemt, behelst het ontwerp van wet op de Duitsche drukpers, zoo als dit door het committé aan de bondsvergadering te Frankfort is aangeboden, o. a. de bepalingen, dat, om het beroep van drukker uit te oefenen, eene concessie vereischt wordt, die te allen tijde weder ingetrokken kan worden; voor het drukken van politieke dagbladen worden vereischt: cautie, verantwoordelijkheid des uitgevers en het inleveren van een gedrukt exemplaar aan de overheid, vóór het verschijnen van het nommer. Overtredingen tegen de wet op de drukpers zullen niet uitsluitend door eene jury beoordeeld worden.

— Eindelijk is het verdrag wederzijds bekrachtigd hetwelk ruim een jaar geleden tusschen Pruissen en andere Duitsche Staten eenerzijds en de Vereenigde Staten anderzijds gesloten is, tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners. Het is thans in het Pruissische staatsblad afgekondigd. Moord, zeeroof, brandstichting, valschheid in bewijsstukken, vervaardiging en verspreiding van valsch metaal- of papiergeld, en verduistering van landspenningen, zijn de misdaden wegens welke uitlevering kan worden gevraagd; wegens staatsmisdaden wordt geene uitlevering veroorloofd. Verder wordt bepaald, dat de uitlevering alleen mag plaats hebben op zoodanige bewijzen als in het uitleverende land vereischt worden om iemand te kunnen in hechtenis nemen en in staat van beschuldiging stellen.

— Volgens te Frankfort ontvangene mededeelingen, bestaat er reden om te gelooven, dat de Hannoversche regering en, op haar voorbeeld, ook Mecklenburg en Lauenburg, hare toestemming zullen geven tot eene vermindering van de tol- en waterregten op de Elbe. De ervaring heeft mede geleerd, dat van de artikelen, zoo als haringen, vruchten, rijst, enz., van welke de tollen reeds vroeger zeer verminderd werden, het vervoer op dezen stroom in dezelfde evenredigheid heeft toegenomen, invoege daaruit geene vermindering van inkomsten voor de oeverstaten is ontstaan.

— Te Ischl heeft — zoo als reeds is berigt — de verloving plaats gehad van Z. M. *Frans Jozef*, Keizer van Oostenrijk, met prinses *Elizabeth*, tweede dochter van hertog *Maximiliaan* van Beijeren. De verloofde, de hertogin *Elizabeth Amelia Eugenia*, geboren den 24sten December 1837, is de dochter van *Maximiliaan Jozef* en van *Louise Wilhelmina*, prinses van Beijeren. Zij heeft drie broeders en vier zusters. Kleindochter van Koning *Maximiliaan Jozef* van Beijeren, is zij de nicht van haren aanstaanden gemaal en zeer naauw verwant aan de Koningin van Pruissen.

— Den 21sten en 22sten September zal te Weenen eene algemeene vergadering der Katholijke vereenigingen van Duitschland plaats vinden. Uit de Mein en Rijnlanden zal men in grooten getale bij deze vergadering opkomen.

— De telegrafische gemeenschap tusschen Koppenhage en Hamburg is reeds daargesteld.

Na Koppenhage telt Aalborg (Jutland) betrekkelijk de meeste slagtoffers aan de vreeselijke cholera-ziekte. Van 180 personen, die door de kwaal werden aangetast, zijn reeds 88 overleden.

— Een gerucht wil, dat Rusland den vrede gesloten heeft met den emir *Schamyl* in den Caucasus, ten einde over de troepen in die streken elders te kunnen beschikken.

— Tot den 31sten Dec. dezes jaars is in Griekenland de uitvoer van granen verboden, welk verbod bij koninklijk besluit zal kunnen worden verlengd. Ook zijn de schaalregten op den invoer van koren afgeschaft en door een vast regt vervangen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 22 Augustus.

In de laatste zitting van het Hoogerhuis heeft de lordkanselier medegedeeld hoever de door hem ondernomen poging om de nog geldige algemeene wetten te vereenigen tot een wetboek, gevorderd was. Het doel was, zeide hij, den inhoud der ruim veertig boekdeelen in quarto, die in zeer digten druk en in een' geenszins aangenamen vorm al de van tijd tot tijd gemaakte wetten bevatten, in een beknopt bestek te vereenigen en ook voor niet-regtsgeleerden de kennis van 's lands wetten toegankelijk te maken. Te dien einde had hij vijf ervaren regtsgeleerden in dienst genomen, vooreerst slechts voor een jaar, ten einde na dien tijd de proefneming te kunnen staken, indien zij alsdan geen goede vruchten beloofde. Deze commissie had thans, vier maanden nadat zij benoemd werd, het eerste gedeelte harer taak volbragt, te weten de nog geldige wetten te schiften van die welke uitdrukkelijk ingetrokken of van zelf vervallen waren of uitsluitend partikuliere of plaatselijke belangen of niet meer bestaande belangen betroffen; zij had bevonden, dat sedert de uitvaardiging der Magna Charta of de eigenlijke vestiging van den representativen regeringsvorm in Engeland tot nu toe, 16,442 wetten van algemeen belang waren gemaakt, en dat hieronder slechts 2498 nog onbetwistbaar voor het geheele vereenigd rijk geldig waren, wier inhoud alzoo in het wetboek moest worden opgenomen.

Nu moest de beste wijze om den inhoud dier wetten te vereenigen, worden uitgemaakt; en te dien einde waren door de commissie eenige uitgewerkte proeven geleverd: de eene was een eenvoudig uittreksel van alle nog geldige wetsbepalingen betrekkelijk één punt; de tweede verbond daarmede de bepalingen van het onbeschreven regt; de derde was eene nieuwe redactie, in verbeterden vorm en uitdrukking, van hetgeen thans volgens 's lands wet omtrent eenig punt moest in acht genomen worden. Ook was door een van de leden der commissie eene omwerking der geheele wetgeving op de staatsarmzorg, bevattende den inhoud van 160 wetten, bijkans voltooid.

— Het Hoogerhuis heeft den 19den dezer als hof van appèl eind-uitspraak geveld in een regtsgeding waarbij gewigtige punten van burgerlijk en van staatsregt te beslissen waren. De graaf *van Bridgewater* geen regtstreekschen erfgenaam hebbende en zijn oud-adelijken familienaam wenschende in stand te houden na zijnen dood, vermaakte een vermogen van 2,000,000 L. st. aan lord *Alford*, doch met bepaling dat het van dezen niet op diens zoon maar op diens broeder zou overgaan, tenzij lord *Alford* den titel wist te verwerven van hertog of markies *van Bridgewater*. In 1851 stierf lord *Alford* zonder een van beide titels te hebben verkregen; doch toen kwam zijn zoon op tegen de bepaling des testaments, welke hem het door den graaf *van Bridgewater* nagelaten vermogen ontzegde; hij beweerde dat die bepaling met het algemeen belang strijdig en alzoo volgens een in Engeland aangenomen regtsbeginsel nietig was.

De zaak werd voor onderscheidene regters behandeld; negen van de eerste regtsgeleerden beslisten dat de bepaling geldig was, terwijl twee in tegengestelden zin uitspraak deden. Bij het Hoogerhuis is de bepaling nietig verklaard als strijdig zijnde met het algemeen belang.

— Het schroef-stoomschip *Harbinger*, hetwelk uit Australië te Southampton is binnengekomen, heeft den overtogt van Port-Philip in den voorbeeldeloos korten tijd van 69 dagen volbragt, daaronder medegerekend een verblijf van 4½ dag in de Tafelbaai en alle verdere oponthoud in andere havens.

Van den 24sten. In Ierland is weder eene groote agitatie van de zijde der pachters begonnen. Tegen den 20sten September aanstaande is eene nationale conferentie bijeengeroepen, gevolgd door groote gastmålen.

— Uit Hong-Kong wordt van den 7den Julij gemeld, dat de Keizerlijk Chinesche troepen eene poging hadden gedaan om Kiang-foe te hernemen, doch dat die poging, ofschoon door vreemde hulp ondersteund, vruchteloos is gebleven. De handel was zonder eenige levendigheid.

— *Lola Montes* is te San Francisco op nieuw in het huwelijk getreden en wel met een' zekeren heer *P. P. Hull*, die toevallig haar reisgenoot naar Californië was en in hare strikken gevallen is.

— Er bestaan alhier thans niet minder dan 14 vereenigingen en fractiën der revolutionaire propaganda. De voornaamste derzelve zijn: het Duitsch-democratische centraal committé, onder de leiding van *Kinkel*, *Ruge* en *Ronge*; de geheime socialistische vereeniging, onder de leiding van *Marx*; de Oostenrijksche agitatie-vereeniging, onder het voorzitterschap van *Tausenau*: het Hongaarsche nationale committé, onder de leiding van *Kossuth*; het Italiaansche nationale committé, onder de leiding van *Mazzini* en *Saffi*; de vereeniging „La vraie démocratie," onder *Ledru-Rollin*; de vereeniging der Poolsche patriotten; het Russische agitatie-committé, onder *Hertzen*; het Slavonische broederverbond, enz.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Augustus.

De zamenzweringen van het hippodrome en de opera comique zijn thans ineengesmolten en worden gelijktijdig voor den regter van instructie behandeld; alles blijft daaromtrent nog met de grootste geheimzinnigheid omhuld; het is den verdedigers der beschuldigden zelfs nog verboden ze te spreken.

— Het kamp van Satory is thans door de derde divisie van het leger van Parijs betrokken. Ten einde aan de soldaten een blijk van zijne tevredenheid over hun ijver en goed gedrag te geven, heeft de Keizer hun het genoegen van eenige voorstellingen van het groote Parijsche paardenspel toegedacht. Er wordt daarvoor in het kamp een grootsch amphitheater in antieken stijl aangelegd, waarin al de troepen van het kamp, 15,000 man te zamen, te gelijk op zoden banken zullen kunnen plaats nemen.

— De *Presse*, de aanneming der wet betreffende den vrijen handel in de Nederlandsche kolonie der Molukken vermeldende, uit daarbij den wensch, dat Frankrijk het voorbeeld der Nederlanden en van Engeland ook op zijne koloniën moge toepassen.

— Eene bijzondere sensatie verwekt hier het gerucht, dat mlle. *Rachel* haar hôtel in de straat Trudon, benevens den inboedel, behalve hare boekerij, in publieke veiling zal doen verkoopen. De gissingen omtrent dit besluit van *Rachel* loopen zeer uiteen; sommigen willen, dat zij voornemens is in den echt te treden en het schouwtooneel te verlaten; anderen, dat zij een engagement voor drie jaren te Petersburg heeft gesloten; nog anderen, dat zij Amerika een bezoek en aldaar proeven van hare kunst wil geven; en wederom anderen, dat zij een fraaijer en beter gelegen hôtel wenscht te koopen en te bewonen. De tijd zal leeren wat er van is.

— Onder het groot aantal industriële ondernemingen, welke op touw gezet worden, behoort ook eene groote maatschappij voor vischfokkerij, welke zich ten deel stelt om de meeren en vijvers bij de kusten van de Middellandsche Zee met visschen te bevolken.

BELGIE.

BRUSSEL, 22 Augustus.

't Was heden een gewigtige dag voor België. Het huwelijk tusschen den hertog *v. Braband* en de aartshertogin van Oostenrijk (gisteren uitgesteld) zou heden voor de wet worden bevestigd.

Te 10 uur werd het huwelijk voor den burgemeester volgens de wet gesloten. Te 12 uur is het in de St. Gudule ingezegend.

De kerkelijke plegtigheid werd verrigt door den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen, bijgestaan door zes bisschoppen.

De Koning heeft aan alle leden der burgerwacht, die tot disciplinaire straffen waren veroordeeld, kwijtschelding hiervan verleend.

Sedert eergisteren avond zijn de hotels ei-vol; nooit zijn nog zoo vele menschen te Brussel vereenigd geweest; men berekent, dat de bevolking minst genomen verdubbeld is. Gisteren zijn drie pleiziertreinen uit Parijs in de hoofdstad aangekomen.

— De eerste sneltrein van Parijs naar Keulen heeft gisteren den afstand van eerstgemelde stad tot Brussel afgelegd in 6 uren 40 minuten, in plaats van 7 uren 10 minuten, zoo als was aangekondigd.

— Het Antwerpsche blad *de Schelde* berigt, dat een talrijk publiek het eerste stierengevecht te Brussel op den 21sten dezer heeft bijgewoond. „Het is," volgens dat blad, „eene gevaarlooze navolging van 't geen te Madrid geschiedt, daar de heer burgemeester van Schaerbeeck zelf heeft verboden, piek, lans of werpspies te gebruiken om de stieren te tergen."

— De administratie van den Belgischen spoorweg had op al de locomotieven, welke j.l. Zondag voor den koninklijken trein gebruikt werden, een toestel geplaatst, welke den machinist en stoker in staat stelde den geheelen trein te overzien. Deze toestel bestaat in een stuk spiegelglas, dat tevig aan elke zijde van de locomotief is bevestigd. Dit glas

is beweegbaar en zoodanig geplaatst, dat de geheele trein daarin wordt teruggekaatst. Deze uitvinding levert een' nieuwen waarborg tegen ongelukken op, daar de machinist den trein kan doen ophouden, zoodra hij de minste stoornis in den loop bemerkt.

ANTWERPEN, 22 Augustus.

Eergisteren namiddag, om half drie, is hier een verschrikkelijk ongeluk voorgevallen aan het fort Montebello, buiten de Beggynenpoort. Een vaatje buskruid, dat men aan 't behandelen was onder eenen hangar, heeft door wrijving vuur gevat, is met een' ontzettenden slag gesprongen en heeft groote ongelukken veroorzaakt.

Geheel de hangar is in stukken geslagen en het dak opgeligt. Tot hiertoe vernemen wij maar van één' soldaat, die bij de ramp het leven heeft verloren, doch verscheidene anderen zijn min of meer zwaar gekwetst.

De slag was zoo geweldig, dat men op den Berchemschen steenweg in de huizen de meubels zag bewegen. Schilders, die ergens aan eene vloer bezig waren, werden omgeworpen, en een meisje, dat over den steenweg ging, sprong wel twee voet van den grond.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 23 Augustus.

De Fransche dagbladen deelen brieven uit Rome mede van den 13den dezer, waarin gemeld wordt dat de heer *Lightenvelt* zich nog te Rome bevindt, doch weldra over Parijs naar 's Gravenhage zal terugkeeren. Hij moet zeer ingenomen zijn met de wijze, waarop hij door den Paus en den kardinaal *Antonelli* ontvangen is. Overigens is de reis des heeren *Lightenvelt* niet zonder vrucht geweest. De Paus, die reeds eene belangrijke concessie had verleend door het formulier van den kanonieken eed der bisschoppen te wijzigen, ten einde het Nederlandsche gouvernement gerust te stellen door de bijvoeging eener clausule, „die de getrouwheid aan den Koning en zijne opvolgers op den troon" voorbehoudt, heeft twee andere concessiën van niet minder belang verleend.

Vooreerst neemt de Paus aan, ten einde de nieuwe formulieren van den kanonieken eed te consacreren, dat de eeden volgens de niet gewijzigde formulieren afgelegd, zullen beschouwd worden als of die waren gedaan volgens het nieuwe formulier, en uitgelegd in den zin der bijvoeging in dat nieuwe formulier begrepen. Reeds had de pauselijke internuntius te 's Hage, mgr. *Belgrado*, eene gelijkluidende verklaring afgelegd in eene nota, den 30sten Julij aan den minister van buitenlandsche zaken van den Koning der Nederlanden gerigt. Deze verklaring is thans bevestigd en versterkt door de souvereine en onverbreekbare beslissing van het hof van Rome.

In de tweede plaats heeft de Paus besloten, dat de bisschoppen den burgerlijken eed van trouw aan den Koning en de wetten van het Koningrijk zullen kunnen afleggen.

— Dezer dagen heeft Zijne Majesteit de Koning eene verzameling van landbouwwerktuigen volgens dr. *Newington*, aan het kabinet van landbouwwerktuigen te Utrecht geschonken, bestaande in: een zaaiwerktuig voor trekdieren, voor zeven rijen; een dergelijk voor handgebruik, voor vijf rijen; een dito dito voor drie rijen; twee handschoffels, voor drie rijen; een hand-aanaardploeg, voor drie rijen; eene paardeschoffel; een voetploeg; een groote mestspreider; een kleinere, voor handgebruik; een pootwerktuig met raderen, voor acht rijen; een dergelijk zonder raderen, voor idem.

Van den 24sten. In de residentie bevindt zich thans de heer *Elihu Burritt*, die zich bezig houdt met een plan om alle brieven uit Engeland, naar Oost- en West-Indië en Amerika, te vervoeren tegen een *uniform-port* van 1 penny of 5 cts. Wij hopen, dat dit plan tot daarstelling van een *Universel Ocean Penny Postage*, zooals de heer *Burritt* zijne belangrijke onderneming noemt, ook bij onze regering ondersteuning moge vinden.

— Men wil dat de generaal *de Steurs*, de majoor van den staf *Koch* en de luit. *Steenbergen*, ordonnans-officier van den Koning, naar Frankrijk zijn vertrokken. Men meent dat het doel der reis is, de kampementen in dat land in oogenschouw te nemen, en dat de reiskosten uit Zr. Ms. bijzondere cassette bestreden worden.

AMSTERDAM, 23 Augustus.

Heden zijn wederom gronden in den drooggemaakten Haarlemmermeer-polder, te Halfweg Amsterdam en Haarlem, in openbare veiling verkocht. Hoewel deze gronden niet van zoo goede hoedanigheid werden geacht, als die welke voor acht dagen zijn verkocht, zijn daarvoor weder hooge prijzen besteed; namelijk voor 1273 bunders, 29 roeden *f* 742,450.

Van den 24sten. Wij vernemen, dat aan de besturen van onze provincie en van onze hoofdstad, in naam der Fransche maatschappij voor de *Vergniais-bruggen*, het voorstel is of zal worden gedaan, om voor hare rekening eene ijzeren brug over het Y, naar het stelsel van *Vergniais* te leggen. Die brug zou zóó worden ingerigt, dat de kleine scheepvaart door middel van den grooten middenboog, die 70 Ned. ellen breed en 16 Ned. ellen boven gewoon hoogwater hoog zal zijn, niet zal worden gestremd, terwijl eene draaibrug tot doorlating der groote schepen zal dienen. Naar men ons verzekert, zijn de kapitalen voor deze groote onderneming gereed en wordt door de ondernemende maatschappij slechts een betrekkelijk matig subsidie van de zijde der provincie en der hoofdstad verlangd.

Wij behoeven niet te zeggen, dat onze beste wenschen en zeker ook die van alle bewoners onzer provincie, voor de verwezentlijking van dit schoone plan zijn.

— Volgens ontvangen berigt, werden l.l. Zaturdag te Londen weder niet minder dan 17 Nederl. bodems naar verschillende havens van Australië bevracht.

ROTTERDAM, 23 Augustus.

Wij ontvangen heden eene telegrafische dépêche uit Triëst, meldende dat de halfmaandelijksche Indische Overlandmail aldaar gisteren is aangekomen, met berigten uit Java, loopende tot den 8sten Julij. Zij deelen geen staatkundig nieuws van belang mede. *(N. Rott. Ct.)*

— Gisteren namiddag werd op den Schiedamschen dijk alhier een kinderroof beproefd, doch verijdeld door de tijdige tusschenkomst van den vader der kleine, waarop de schaker onder eene massa menschen den aftogt blies.

MAASTRICHT, 21 Augustus.

De gemeenteraad ter dezer stede was in zijne zitting van den 16den Aug. j.l. overgegaan tot het onderzoek der geloofsbrieven van de onlangs benoemde nieuwe leden, die met den eersten Dingsdag van September aanstaande als zoodanig moeten optreden. Ten gevolge van dit onderzoek, waaraan sommigen der aftredende en vervangen leden deel namen, werd tot de admissie der nieuw benoemde besloten. Dit besluit, hetwelk blijkbaar in strijd is met de wet, scheen moeijelijk gehandhaafd te kunnen worden; men verneemt dan ook, dat Gedeputeerde Staten, gebruik makende van hunne bevoegheid, aan den raad der stad verklaard hebben, in hetzelve niet te kunnen berusten.

UTRECHT, 22 Augustus.

De in het kamp bij Zeist vereenigde troepen worden thans in de bataljons-school geoefend. De artillerie uit Amersfoort exerceert mede op de heide. In de volgende week zal de linieschool in behandeling worden genomen. De groote manoeuvres zullen eerst in September beginnen, tijdens het verblijf van Z. M., die een twaalftal dagen in het kamp denkt te blijven. — Intusschen wordt het kamp reeds zeer druk bezocht. — Door den luit. *Everts* van het reg. gren. en jagers zijn in het kamp twee uurwijzers opgerigt, de eene geplaatst in het midden van het kamp, de andere bij de politie-wacht no. 1, beide door een koperen draad verbonden aan een electro-magnetischen toestel. Deze tijdwijzers zullen ongetwijfeld strekken tot groot gemak en tot bevordering van eene geregelde dienst.

Gisteren werd de eerste Zondag in het kamp met veel plegtigheid gevierd; 's morgens om half tien uur werden al de troepen verzameld en daarna naar de plaats geleid, bestemd tot het houden der godsdienstoefeningen voor Gereformeerden en Roomschen.

De eerste werd gehouden in de nabijheid van den in de vlakte daargestelden en overdekten predikstoel en uit drie zijden van een carré geformeerd, terwijl de vierde zijde werd aangevuld door de muzijk van het regement grenadiers en jagers, welke het gezang uitmuntend begeleidde. In eene korte en zeer gepaste rede schetste de leeraar de pligten van den soldaat en Christen, en met gemoedelijken ernst wekte hij allen op tot derzelver beoefening.

Op eenigen afstand waren de Roomschen met divisiën en gesloten kolonnen zamengetrokken voor de daartoe ingerigte kapel, alwaar eene mis gehouden werd.

Te twaalf uur vereenigden zich de bataljons in groot tenue in de vlakte, tot het houden eener parade en welke gekommandeerd werd door den kommandant der 1ste brigade, den kolonel baron *van Geen*; eene menigte van toeschouwers bevond zich reeds vroegtijdig in het kamp; door het schoone weder uitgelokt, groeide dit getal in den namiddag tot verscheidene duizenden aan; veel beweging en vrolijkheid gaven dan ook eene aangename afleiding aan de drukte van de afgeloopen week.

Morgen zal er eene manoeuvre worden uitgevoerd door de gezamenlijke infanterie, de drie escadrons dragonders en de batterij veldartillerie; de beweging zal plaats hebben in de rigting van de piramide (vroeger het hoofdkwartier van *Marmont*).

Naar men verneemt, heeft de generaal-majoor *Duycker*, belast met het kommando over de kamperende troepen, uitgevaardigd de navolgende *dagorder:*

KAMP BIJ ZEIST, 17 Augustus.

Met genoegen gezien hebbende, dat in de legerplaats eene cantine bestaat, alwaar geen sterke drank te bekomen is, doch waar andere gezonde verversching en worden aangeboden tegen eenen prijs, geëvenredigd aan de middelen van den soldaat, zoo wordt deze inrigting, die ook ten volle de goedkeuring van den minister van oorlog wegdraagt, bij deze ten sterkste den kamperenden troepen aanbevolen.

Niets vernedert den mensch, vooral den soldaat, zoo zeer als dronkenschap; zij bederft zijn ligchaam en ziel, maakt hem liederlijk, somtijds misdadig. Van deze waarheid overtuigd, verheug ik mij, dat er in de legerplaats eene gelegenheid bestaat tot verkwikking en uitspanning van den onderofficier en soldaat, zonder dat er sterke drank verkrijgbaar is; zullende het bezoeken van bedoelde inrigting den fatsoenlijken krijgsman aanduiden, en in mijne oogen eene aanbeveling zijn.

Ter meerdere bekendmaking dezer inrigting, zullen er per kompagnie 10 der nevensgaande tarieven in de tenten der onder-officieren en manschappen aan de staanders worden aangeplakt.

De heeren brigade-kommandanten worden uitgenoodigd, mij eene nominatieve opgave te doen geworden der heeren officieren en manschappen hunner respective brigades, welke lid zijn van het genootschap tot afschaffing van sterken drank.

De generaal-majoor van den staf,
op last van denzelven,
de majoor, chef van den staf:
(Get.) VON MOTZ.

De cantine no. 24, waarvan in deze dagorder met zoo veel aanbeveling wordt gesproken, is die van *P. J. Heerebrand* den kastelein der *afschaffings-inrigting*, 1ste Wagenstraat, S no. 82, te 's Gravenhage.

— Ruim honderd deelhebbers ter dezer stede, in het Waarborggenootschap voor Weduwen te Amsterdam, onder directie van de heeren *Te Winkel* en *Rietveld*, gevestigd, hebben zich dezer dagen met een adres tot de heeren commissarissen *(A. ten Cate J. A.zn., W. Baarslag* en *A. van der Swan)* van bedoeld fonds gewend, ten einde de noodige inlichtingen te erlangen ter zake van de al dan niet gegrondheid der *tegen* het bedoeld genootschap openbaar gemaakte bedenkingen van *onhoudbaarheid*. De Utrechtsche deelhebbers verlangen, alvorens hunne contributiën te storten, *zekerheid*, dat die penningen niet *doelloos* verloren gaan, wat *waarschijnlijk* is geworden, vooral na de heldere verklaring ten aanzien van den noodlottigen toestand van meergemeld fonds, afgelegd door den daartoe allezins bevoegden heer *Stamkart* te Amsterdam. Mogen de belanghebbenden (een aantal van ruim 2500 personen) op andere plaatsen van ons vaderland, mede *bij tijds*, toezien, dat ook hunne teederste zorgen niet met groote teleurstelling worden beloond.

ZWOLLE, 22 Augustus.

In de buurschap Herxen, onder de gemeente Wijhe, werd voor eenige dagen eene in de weide loopende koe, naar men meende, ziek. De eigenaar dit beest naar den stal brengende, werd hetzelve hoe langs zoo meer wild en woedend, erger dan men het immer had gezien. De daarbij geroepen stads-veearts *Schurink* verklaarde, dat hier dolheid aanwezig was, en is men tot de afmaking der koe overgegaan.

Den huisgenooten gaf dit tooneel een zoodanigen angst, dat zij uit voorzorg al hunne honden, katten en kippen dadelijk hebben van kant gemaakt.

LEEUWARDEN, 24 Augustus.

Wij vernemen, dat de heer *J. J. Salverda*, majoor der dienstdoende schutterij alhier, zijn ontslag als zoodanig aan Z. M. den Koning heeft aangevraagd.

MEPPEL, 20 Augustus.

Onlangs zijn uit de Herv. kerk te Nijeveen eenige voorwerpen ontvreemd, welke gedeeltelijk te Hoogeveen zijn verkocht. Heden is de vermoedelijke dader, ten gevolge van de ijverige nasporing van de justitie alhier, gevankelijk binnen gebragt. Hij zal morgen aan den heer officier van justitie worden opgezonden, om te dezer zake de nadere instructie te ondergaan. De aangehouden persoon staat min gunstig in de gemeente Nijeveen bekend, als ook zijne ouders.

GRONINGEN, 25 Augustus.

Zijne Excell. de heer minister van binnenlandsche zaken heeft, bij beschikking van den 12den dezer, no. 102, 6de afd. (nijverheid), bepaald, dat de vestiging van telegraafkantoren in of bij kleine steden, zal afhangen van de aanbiedingen, die door die steden, tot inrigting van telegraafkantoren, ten koste der gemeente zullen worden gedaan.

Zoodanig kantoor zal evenwel na verloop van een jaar worden opgeheven, indien blijkt, dat de opbrengst beneden de uitgaven blijft, tenzij de gemeente de verpligting op zich neme, de onzuivere opbrengst van het kantoor, telken jare tot een bedrag van *f* 2000 aan te vullen.

— De levering en daarstelling van het 2de perceel betrekkelijk de alhier op te rigten gasfabrijk is toegekend aan de heeren DE WAAL en Comp., wonende te Utrecht.

— Eergisteren morgen omstreeks half tien brak boven deze stad en omstreken (even als voor een groot gedeelte van ons geheele land) een geweldig onweder los, van zware plasregens vergezeld. Op een paar plaatsen in deze provincie zijn door den bliksem ongelukken veroorzaakt. Zoo schrijft men ons uit *Scheemda*, dat de bliksem sloeg in de woning van J. H. VAN DER HEIDE, woonachtig te Eexta, en daarin tusschen de 30 en 40 glasruiten verbrijzelde, zonder eenige andere schade aan te rigten. Alleen bleek het nog, dat een populier, juist tegenover die woning staande, en behoorende tot den tuin van den heer PELINCK, op eenige plaatsen beschadigd werd. — Uit *Hoogezand* wordt ons het treurig berigt medegedeeld, dat zekere KLAAS AKKERMAN, oud 27 jaren, te Lula, onder die gemeente, juist op het oogenblik, dat hij bezig was zijn veldarbeid te staken, door den bliksem getroffen en dood neergestort is. Hij was de steun des ouderlijken gezins. — Ook te *Odoorn* en environs woedde bijna gelijktijdig dit onweder; niemand heugt zich daar bij dag zulk eene duisternis beleefd te hebben als toen. — Te *Ter Apel* was de duisternis zoo erg, dat men genoodzaakt was zijne bezigheden te staken. Vele boomen zijn aldaar ontworteld of doorgekloofd.

Wijders verneemt men, dat de arbeider KLAAS G. ELS, van de Kalkwijk, bezig zijnde haver te zigten op het land van den landbouwer H. PRINS, te Borgercompagnie, op 2 bunder afstand van deszelfs behuizing, door den bliksem werd getroffen en doodgeslagen.

— Wij zijn thans in de gelegenheid aan onze lezers eenige meerdere bijzonderheden mede te deelen uit het *verslag, uitgebragt door de staats-commissie tot onderzoek en overweging van de doelmatigheid en uitvoerbaarheid der indijking en droogmaking van de Lauwerzee.* Deze commissie, bestaande uit de heeren G. SIMONS, D. M. MELLEMA, A. J. VAN ROIJEN en B. P. G. VAN DIGGELEN, heeft op den 26sten Junij j.l. een zeer uitvoerig en belangrijk rapport uitgebragt, zoowel omtrent de uitvoerbaarheid der indijking en droogmaking, als omtrent de voordeelen, welke daarvan kunnen en mogen worden verwacht. Van het eerste en grootste, geheel technische, gedeelte van het verslag, zullen wij alleen vermelden, dat de commissie adviseert de indijking eenigermate te beperken, zoowel uithoofde van de weinige waarde der meer buitenwaarts gelegene gronden, als om de tijdelijke voorzieningen voor de afwatering langs het Reitdiep, en de meerdere kosten, die door verdere uitbreiding der bedijking zouden veroorzaakt worden. Wordt het plan der commissie gevolgd, dan zal de bedijking hoofdzakelijk aangelegd worden langs den zuidelijken boord van het Reitdiep, buiten de Zoutkamp.

De onderneming zal binnen 4½ jaar, of 5 zomer-saizoenen, geheel kunnen worden voltooid, terwijl de kosten op 4½ millioen guldens geraamd worden. Daar tegen er staat gelijk in het andere deel van het rapport en de daarbij behoorende bijlagen wordt uiteengezet, dat alleen door landaanwinning en landverbetering eene bate van omstreeks vijf millioen zal worden verkregen, zoodat de kosten dit dadelijke voordeel slechts met een half millioen guldens zullen overschrijden. De commissie meent, dat deze meerdere kosten gereedelijk door bijdragen van de provinciën *Friesland* en *Groningen*, *Dongeradeel (Oost en West)* en de stad *Groningen* zullen kunnen worden gevonden, naardien zij de voordeelen der bedijking in ruime mate zullen ondervinden. Immers, behalve de landaanwinning en verbetering, ziet de commissie groote voordeelen te gemoet voor de veiligheid der landstreken, waarin de tegenwoordige zeeweringen binnen 's lands zullen worden gebragt, voor het genot der bewoning van de stad Groningen, die voor den overlast en de schade door hoog water bij stormvloeden zal worden bevrijd, voor de afwatering der landen, die op het tegenwoordige Reitdiep lozen, voor de afwatering der provincie Friesland in het algemeen en van Dongeradeel in het bijzonder en voor de belangen van handel en scheepvaart, zoowel van Friesland als van Groningen. De commissie besluit haar rapport met de verzekering, dat zij met volle overtuiging tot de uitvoering aanraadt, naardemaal de goede gevolgen de verwachting, die zij heeft opgewekt, zullen te boven gaan.

De minister van binnenl. zaken heeft den 12den Julij j.l. dit verslag medegedeeld aan de Gedeputeerde Staten der beide provinciën, die het onmiddellijk ter kennis van de Provinciale Staten hebben gebragt, teneinde door beiderlei eene commissie zou worden benoemd, die gezamenlijk het plan nader zal onderzoeken en overwegen en deswege een gemeenschappelijk verslag en voorstel aan de Staten in hunne aanstaande winter-vergadering zal uitbrengen.

Het is te hopen, dat tot deze hoogst belangrijke onderneming weldra zal worden besloten, en (om met de woorden der commissie te eindigen) „moge eene spoedige uitvoering aan eene aanzienlijke streek van ons vaderland de voordeelen verzekeren, waarvan de nijverheid der wakkere ingezetenen partij zal weten te trekken, tot verhooging van eigen welvaart, tot vermeerdering der hulpmiddelen van het gansche rijk." *(Handelsbl.)*

— In ons vorig nommer is medegedeeld dat de harddraverijen, welke op aanstaanden Zaturdag en Maandag alhier staan gehouden te worden, zouden plaats hebben buiten de Ebbingepoort op den korreweg; thans kunnen wij melden, dat door de directie der harddraverij is bepaald, in aanmerking nemende den veelvuldig gevallen regen, — dat dezelve zullen gehouden worden op den trekweg buiten de Steentilpoort.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den Augustus 1853, no. 73, is de commissie, door de Provinciale Staten van Groningen en van Friesland benoemd, om gemeenschappelijk te onderzoeken en in overweging te nemen het door de ten dien einde ingestelde Staatscommissie ontworpen plan tot bedijking van een gedeelte der Lauwerzee, — gemagtigd om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

— Bij besluit van den 20sten Augustus heeft Zijne Majesteit goedgevonden, in de plaats van wijlen O. OVING tot burgemeester der gemeente Sappemeer te benoemen A. B. TER SPILL.

— De tentoonstelling heden en gisteren te *Appingedam* gehouden, van wege het genootschap ter bevordering der nijverheid, heeft ruimschoots aan de daarvan gekoesterde verwachting beantwoord. Het groot aantal voortbrengselen en voorwerpen van handwerksnijverheid, veeteelt en landbouw, in het Fivelingo-kwartier vervaardigd, of aangefok ten gekweekt, getuigde van de belangstelling der handwerkslieden, veehouders en landbouwers aldaar in deze tentoonstelling. In het volgend nommer komen wij hierop terug,

Ter gelegenheid der tentoonstelling werd ook aldaar eene harddraverij door paarden onder den man gehouden, alleen behoorende in het Fivelingo-kwartier, die nog geene volle zes jaren oud zijn, en nog geen prijs of premie hadden gewonnen. De prijs bestond in een' extra fraaijen zilveren tabakspot, en de premie in een dito tabakskomfoor. Zestien paarden hebben hieraan deelgenomen. De eerste werd behaald door de 5jarige zwarte merrie toebehoorende J. K. HAMMINGA, te Spijk, bereden door S. SIETSEMA, terwijl de tweede ten deel viel aan de 4jarige zwarte merrie van K. R. HOFSTEE, van Loppersum, bereden door G. K. HOFSTEE.

— Bij de opening der stembiljetten te *Winschoten*, ten getale van 318 ingeleverd, ter verkiezing van een lid voor de Prov. Staten, in de plaats van den heer WAALKENS, die heeft bedankt, is gebleken, dat op C. GEERTSEMA, landbouwer te Zuidbroek, 153 stemmen, en op C. J. ONNES, landbouwer te Nieuw-Beerta, 101 stemmen zijn uitgebragt, terwijl in de bussen waren gevonden twee blanco briefjes en twee welke niet behoorlijk waren gestempeld en dus van onwaarde werden verklaard. Er zal dus, daar niemand de volstrekte meerderheid heeft bekomen, eene herstemming tusschen bovengenoemde personen moeten plaats hebben.

— Voor de herstemming tusschen de heeren J. J. VELTMAN en dr. L. T. SCHLEURHOLST in het kiesdistrikt *Hoogezand*, waren uitgebragt 205 stemmen, waarvan 150 op den eersten en 55 op den laatsten, zoodat de heer J. J. VELTMAN, te Noorddijk, is gekozen tot lid der Staten voor de prov. Groningen.

— Uit *Scheemda* wordt ons van den 21sten berigt, dat daar een kind van den schipper W. BEERTA het ongeluk had van de klapbrug af te vallen, en in het trekdiep neder te storten. Reeds was het aan het zinken en in het grootste gevaar, toen de heer T. T. BAKKER, commies aldaar, als redder toesnelde. Het is reeds de vierde maal in den tijd van 3 jaren, dat het dezen gelukt is een menschenleven te redden, en in vroegere betrekking op zee verwierf hij zich daarvoor reeds eene medaille met vereerende getuigschriften.

— Aan de harddraverij den 20sten l.l. te *Mensingeweer* gehouden, hebben 17 paarden deelgenomen. De prijs, bestaande in eene kristallen suikermand met zilveren zeel, is behaald door het merriepaard van den heer BOELENS te Siddeburen, terwijl de eerste premie, zijnde twaalf zilveren messen, werd behaald door het schimmelpaard van den kastelein A. LINTHORST, te Kaakheem, en viel eindelijk de tweede premie, zijnde een pikeurs hoofdstel met stang en teugels, ten deel aan het zwart ruinpaard van K. DOORNBOS te Uitwierde.

— Zaturdag den 20sten dezer had te Twijzel (prov. Friesland), bij den kastelein RISPENS, de jaarlijksche harddraverij plaats. Zeventien paarden dongen naar den prijs, bestaande in een' zilveren theepot, welke eindelijk na grooten strijd tusschen onderscheidene partijen, behaald werd door het kiebles merriepaard van den heer K. O. BOUMA, van Tzum, door den eigenaar zelf bereden; terwijl de premie, bestaande in een zilveren inktstel, te beurt viel aan het bruine ruinpaard van den heer J. T. HIEMSTRA, van Bornwerd, bereden door den pikeur R. REITSMA, van Dragten. Eene aanzienlijke menigte volks woonde dit feest bij, en alles liep in de beste orde en tot aller genoegen af.

— Uit *Drouwen* wordt gemeld, dat aldaar thans onder de jonge schapen eene ziekte heerscht, die, niettegenstaande de vele aangewende pogingen, een aantal doet sterven.

— Hoe noodzakelijk het is, dat kinderen, vooral kleine kinderen, onder behoorlijk toezigt staan, bewijst weder het treurig geval, l.l. Maandag te *Veenhuizen* gebeurd. Het kindje van den wagenmaker G., 1½ jaar oud, liep of waggelde door huis. Een der knechten zette een emmer met kokend water neder; het kindje loopt er, zonder opzigt zijnde, heen, stort er in en verbrandt de beide armpjes, alsmede de borst, zoo erg, dat het reeds in dienzelfden avond te 8 uur overleed.

— Bij een bezoek in de vrije koloniën der maatschappij van weldadigheid is gebleken, dat de rogge-oogst aldaar eene betere uitkomst zal opleveren dan in het voorleden jaar. In de aardappelen bespeurt men tot heden weinig ziekte in de knol, en de opbrengst zal nog al tamelijk zijn, daar de directie er op bedacht is geweest zoo veel mogelijk vroegrijpende soorten te planten. De hoedanigheid is echter slecht, daar deze digt en stijf zijn. — De zomervruchten beloven eenen goeden oogst en de graslanden verschaffen ruim voedsel aan het vee; ook de tuinvruchten staan voordeelig.

— Wij zijn verzocht het volgende artikel uit de *Utr. Ct.* over te nemen, als belangrijk ook voor andere gemeenten, dan Utrecht:

Aan mijne zeer geachte groote en kleine medeburgers van Utrecht.

Gisteren, den 13den Augustus, heb ik in de *Nederlander* een be-

rigt gevonden, uit de *Groninger Courant* overgenomen. Dat trof mij, en toen ik het gelezen had, kon ik mij zeer goed de sympathie verklaren tusschen Groeningers en Groningers, — op dit punt namelijk:

Het gold de cholera te Koppenhagen en de wijze maatregelen die de regering daar genomen had, door de slechte woningen te laten ontruimen. Onder den invloed hiervan schreef ik dit stukje op zoo vrolijk mogelijken toon, ten einde met dat barre woord *cholera*, op eene ernstige wijze uitgesproken, u niet te verschrikken, en ik heb de Redactie dezer Courant verzocht, zoo prof. VREEDE eens geen *leading-artikel* had, dit wel als zoodanig te willen plaatsen, daar het niet minder uwe dierbaarste belangen geldt, thans en vroeger reeds door eene allocutie uit Koppenhagen in gevaar gebragt.

Gij lacht misschien om het woord allocutie der cholera, — maar in waarheid, ze spreekt even duidelijk en goed als een gedrukt manifest, door middel van allerhande pijnen in den buik, knepen in de ingewanden, boordjes, diarrhéetjes, enz. enz., en van tijd tot tijd hoort men hier en daar eens zeggen, als de cholera in de stad was, dan zou ik zeggen, dat ik hem gezien had, dan zou ik zeggen, dat ik hem gekomen was. Herinnert ge u ook een van allen dat boekje van dr. MISES, in 1832 uitgegeven, „de cholera verdedigd", waaruit men lezen kan, wat voor streken hij gebruikt heeft om zonder pas alle landen binnen te sluipen, als men hem vroeg: wie hij was, — heel onnoozel aan de douanen ten antwoord te geven: „Lieve vrienden, dat ben ik niet, die leelijke cholera, kijkt maar, ik ben uw oude bekende vriend, van de familie *buikloop*." In deze is mijn systeem altijd, als we zulke gasten, die je zoo veel kwaad doen, terwijl ze het onnoozelste gezigt van de wereld zetten, het land kunnen uithouden, voor dat ze je beet hebben, dat we dat doen moeten.

Nu ben ik volkomen overtuigd, dat gij alle burgers van Utrecht en burgeressen mede, wel uw uiterste best wilt doen om een handje te helpen, ten einde hem de deur voor zijn neus digt te doen, als hij die door den reet steekt; maar of gij wel veel lust hebt om de handen aan het werk te slaan, daaraan zou ik wel een weinigje twijfelen, en ik zal u zeggen waarom.

Gij hebt al eens meer een bezoek gehad van dien onguren kameraad, en nu hij sinds eenigen tijd weg is, durf ik het gerust zeggen, gij zat allen, zoo grooten als kleinen die gij zijt, deerlijk in den brand. Bij al die narigheid had ik toch nog wel eens pleizier om te zien hoe vriendelijk of gij allen tegen ons doctoren waart, als gij dacht, we konden ze wel eens noodig hebben, en we moeten ze maar allemaal te vriend houden. In allen gevalle vriendelijkheid en beleefdheid kan nooit kwaad, al leert men die ook van de cholera; — maar wat ik zeggen wilde, hoe vriendelijk en beleefd gij ook tegen ons zijt, wij kunnen wel wat tegen den onbeleefden gast uitvoeren, maar in 't algemeen toch weinig, en ik zou het wel zoo verstandig vinden, als gij beleefd tegen hem waart en zorgdet, dat hij een zindelijk en bewoonbaar logement vond, daar hij op zijn gemak vertoeven kan, om van daar de merkwaardigheden der stad te bezigtigen, en dan te retourneren. Als hij echter zoo vele krotten en onbewoonbare huizen vindt, daar men hem inlaat, want gij weet, de armen zijn nog al gastvrij, in 't algemeen meer dan de rijken, en hij vindt veel van zijne gading, dan loopt hij huis in huis uit de heele stad door en de politie kan hem nooit bij het kleed krijgen. Ik heb al eens meer op datzelfde onderwerp aangedrongen; ik heb eene kleine beschouwing gegeven van de cholera in het tijdschrift *Nederland*, ik heb op maatregelen van voorzorg aangedrongen, ik heb het ernstigste gezigt gezet van de wereld, zoo als ik nog nimmer zelfs bij een cholera-patient gezet heb, ik heb gebeden, gesmeekt, ik heb op het gemoed gewerkt, ik heb u met uw neus bij de dingen gebragt, en weet gij wat er de uitkomst van geweest is? Niets. Wel hebben ze mij gezegd, dat ik het lief geschreven had, dat ze er getroffen door waren, dat ik groot gelijk had, ja zelfs hebben lieve vrouwen mij verklaard, dat ik ze traantjes uit de oogen gelokt had, maar daar is het ook bij gebleven. Ze zijn getroffen geworden de menschen, ze zijn nog overtuigd dat ik gelijk had, de dames hebben hare traantjes, misschien wel met een geborduurden zakdoek afgedroogd, en alles is nog zoo als het vroeger was, en al die onbewoonbare, stinkende vuile krotten, die broeinesten der cholera, kunt gij nog zien als ge lust hebt. Ze zijn nog geheel onveranderd.

Ik heb daar op mijne kamer staan, even als zoo vele mijner collega's, een zilveren beeld, ons door de welwillendheid van het stedelijk bestuur als eene belooning voor onze moeite in 1848 en 1849 geschonken, welk beeld, gelijk men uit de courant van dien tijd vernemen kan, de genius der lijdende menschheid verbeelden moet, die naar boven kijkt. Menigmaal denk ik, je moest liever naar beneden kijken, dáár is lijden, dáár kunt ge wat doen: zij schijnt zich echter aan niets te storen. Ze schijnt zelfs eene rare deerne te zijn, al neemt zij het air van een gevleugelden engel aan, want ze zet ons een bruidskrans van rozen in plaats van lauweren op, en ze drijft zelfs de nonchalance zoo ver, dat ze dat met hare linkerhand doet. Van haar verwacht ik dus niet veel, en ze doet zeker juist als gij, ze helpt trouwhartig en wel als de cholera er is, ze doet haar uiterste best, maar niets, niets om te voorkomen.

Nog eenmaal zeg ik u, waarde stadgenooten, 't zou zoo heel vreemd niet zijn, als ge nog eens een bezoek kreegt. Mogt dit ongelukkig het geval zijn, gij kunt van onze hulp voor de armen, bij deze *armenlui'sziekte* verzekerd zijn, maar wie gij ook zijt, dringt er bij iedereen op aan, dat men de kleine woningen voor menschen bewoonbaar maakt, dat de reinheid bevorderd worde, en als gij leden van den raad of van de regering spreekt, zegt hun dan eens dat de cholera zoo hevig hier ter stede gewoed heeft, omdat er geene voorbehoedmiddelen gebruikt zijn, en zegt hun dan eens, dat het in akademische dissertatiën, in verslagen aan de regering, in brochures, enz., openlijk geschreven is, dat er woningen in de stad zijn die voor menschen onbewoonbaar zijn, en dat niemand zich tot nog toe daarover heeft bekreund.

Mag ik, dan roep ik spoedig uwe hulp in, ten einde het plan dat ik met velen op het touw gezet heb te verwezenlijken, namelijk om de mindere en arbeidende klasse betere woningen te verschaffen. Dan reken ik op u in ruime mate.

Niemand uwer zal mij beschuldigen, dat ik u bang heb willen maken, dat ik een zwart tafereel van de cholera heb opgehangen, niemand kan zeggen dat ik op uwe zenuwen hebben willen werken; maar dit alleen bid ik u, onthoudt, dat er zeer veel mogelijkheid bestaat, dat hij nog eens een bezoek komt brengen; denkt er om dat de vele buikaandoeningen, gelijk men ze nu zoo veelvuldig waarneemt, vooral bij kinderen, ook al vroeger hem vooraf gingen, en denkt dan bij elken kneep, dien gij in de ingewanden voelt: ik moet zorgen voor betere woningen, voor reinheid en zuiverheid bij de mindere klasse, enz., enz., en dan wensch ik u vele dier knepen toe, echter van dien aard, dat ze niet het minste gevaar met zich meêbrengen, en u noch in uwe bezigheden, noch in uwe vermaken storen mogen.

Met de meeste achting verblijf ik

UEd. Dw. Dienaar:
Dr. H. J. BROERS.

UTRECHT, 14 Augustus 1853.

Na lezing van het „*Iets over het waarborg-genootschap voor weduwen*, onder directie van de heeren J. TE WINKEL en H. J. RIETVELD, door den weled. heer PIETER KEER," noodigt een deelhebber van genoemd genootschap, zoo voor zich zelven als uit naam van eenige mede-deelhebbers, het bestuur van genoemd genootschap uit, van de in gezegd geschrift gegeven wenken gebruik te maken, en, hetzij met eene te benoemen commissie van deelhebbers of op zulke wijze als het bestuur geschikt zal achten, middelen te beramen, ten einde gezegd genootschap, zoo mogelijk, op hechteren grondslag te brengen, daar het zeker én voor 't bestuur én voor deelhebbers minder wenschelijk zou zijn, zoo in dezen door laatstgenoemden 't initiatief moest worden genomen.

Hij kan tevens den wensch niet onderdrukken, dat eindelijk aan velen onder de deelhebbers met hem de oogen mogen geopend worden door het geschrift des heeren KEER, opdat men niet voortga op een weg, die — de veranderde staat van 't genootschap gedurende de 2 laatste jaren bewijst het ten duidelijkste — het doel *moest* missen, en waarvan anders weldra door weduwen en weezen de wrange vruchten zullen worden geplukt. Tot dusver zijn verschillende andere stemmen, tegen 't genootschap verheven, die des roependen in de woestijn geweest. God geve, dat deze laatste, eenvoudige en duidelijke uiteenzetting van feiten en cijfers de deelhebbers, zoo in de provinciën als hier ter *stede*, *wakker* schudde. (*Amst. Ct.*)

HARDDRAVERIJEN.

30 Aug. Te *Rien* (Friesland). Prijs: een extra fraai chaistuig.

1 Sep. Te *Hellum*. Prijs: een chaisgereide. Premie: een fraai hoofdstel.

Kerknieuws.

AMSTERDAM, 23 Augustus. Ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats bij de Nederl. Hervormde gemeente alhier, veroorzaakt door het emeritaat van den weleerw. heer *D. H. Wildschut*, is heden door den algemeenen kerkeraad dier gemeente uit de vroeger door predikanten en ouderlingen en door diakenen opgemaakte drietallen, uitgebragt het volgende drietal: dd. *Blaauw*, te Rotterdam; *Vinke*, te Leeuwarden, en *Modderman*, te Rotterdam. Daaruit is beroepen ds. *Josephus Franciscus Blaauw*, predikant te Rotterdam.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 24 Aug. Binnengekomen de nieuwgebouwde schoonergaljoot Harmonie, kapit. *R. R. Tunteler*, van de Oude Pekela, groot pl. m. 100 last, gebouwd bij *J. A. Hooites*, te Hoogezand.

Binnengekomen te Amsterdam den 21 Aug., kapit. *Wilmink* Hermanna Wilmink, van Nerva; den 22sten *Dekker* Epimachus en *de Groot* Concordia, beide van Dantzig; *Heins* Vrouwina Margaretha, van Colberg; *Huisman* Itea, van Bremen. — Te Texel den 21 Aug., *Drent* Tjapko Schuringa, van Archangel. — In het Vlie den 21 Aug. *Pot* Anna Arendina, van Archangel; *de Groot* Concordia en *Bakker* Reina, beide van Dantzig. — Te Helvoet den 22 Aug., *Molema* Paulus, van Archangel; *Wilkens* Harmonie, van Petersburg. — Te Vlissingen den 20 Aug., *Blaak* Jantina, van Rostock; den 21sten *Schippers* Harmina Annechina, van Smirna. — Te Nickerie den .... *Potjewijd* de Vrede, van North Shields. — Te Gibraltar den 10 Aug., *van der Borg* Geertje Elisabeth, van Galatz naar Falmouth; *Caspers* Geertruida, van Triest naar Rotterdam. — Te Nantes den 17 Aug., *Koeman* Jonge Clemens, van Amsterdam. — Te Londen den 19 Aug., *Valom* Agatha, van Thisted; den 20sten *Mellema* Hermanus Hesselaar, van Marennes. — Te Falmouth den 20 Aug., *Mulder* Harmonie, van Ibraila. — Te Bristol den 19 Aug., *Bragt* Lucretia en *Huisman* Hendrika, beide van Wijburg. — Te Newport den 17 Aug., *Hollander* Johannes, van Antwerpen. — Te Liverpool den 18 Aug., *Visser* Johanna Petronella, van Croonstad. — Te Gloucester den 18 Aug., *Flik* Meike, van Groningen. — Te Queenstown den 18 Aug., *Lukkien* Herstelling, van Corfu. — Te North Shields den 19 Aug., *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Harlingen.

Binnengekomen te Hamburg den 20 Aug., kapit. *Brongers* Sophia, v. Rouan. – Te Bremerhaven den 19 Aug., *Bakker* Hoop, v. Termunterzijl.

Binnengekomen te Hamburg den 21 Aug., kapit. *Konterman* Vr. Renske, van Londen; *Puister* Industrie, van Bayonne. — Te Swinemunde den 19 Aug., *Sluiter* Jacomina, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 16 Aug., *de Jonge* Jezelina, van Koppenhage. — Te Tonningen den 14 Aug., *Fenninga* Wilmina Catharina, v. Hamburg n. Stockholm; *Meijer* Magdalena Henriette, v. Faxöe; den 16den *Rosenbeek* Roelina, v. Amsterdam n. Dantzig; den 18den *Rasker* Margaretha, v. Brake n. Odense; *Visser* Tietje, v. Hamburg n. Hadersleben.

Binnengekomen te Texel den 23 Aug., kapit. *Hubert* Texel, van Archangel. — In het Vlie den 22 Aug., *Ringeling* Johanna Maria, van Nerva; *Lever* Elzina Engelina, van Dantzig; *Zoeler* Catharina, van Stettin. — Te Helvoet den 23 Aug., *Post* Drie Johanne's, v. Archangel. — Te Konstantinopel den 8 Aug., *Zeven* Elizabeth, v. Ismail n. Falmouth. — Te Cagliari den 10 Aug., *Boon* Jantina, v. Odessa n. Falmouth, den 12den de reis voortgezet. — Bij Deal den 21 Aug., *Kraan* Annette Fossina, v. Catania n. Dantzig. — Te Falmouth den 21 Aug., *Engelsman* Elisabeth en *Smit* Alegonda Rensina, beide van Ibraila. — Te Grenock den 19 Aug., *Klaasen* Ceres, van Malta. — Te Londonderrij den 19 Aug., *Eefting* Hermanna, van Nerva. — Te Whitby den 19 Aug., *Schaap* Bernhard en Elisa, van Amsterdam. — Te North Shields den 20 Aug., *de Grooth* Margaretha, van Hull. — Bij Aldbro den 20 Aug., *Viëtor* Hesther, v. Amsterdam n. Londen.

Zeilklaar te Londen den 18 Aug., kapit. *Bakker* Katharina, naar Riga; den 19den *Veldkamp* Anna Margaretha, naar Amsterdam; *Giezen* Juffer Hillegonda, naar Petersburg. — Te Liverpool den 19 Aug., *Wirtjes* Klazina Aidina, naar Koningsbergen.

Zeilklaar te Londen den 20 Aug., kapit. *Veltman* Jeanette en Cornelia, naar Adelaide; *Brouwer* Antina, naar Koningsbergen; *Schut* Gesina, naar Rotterdam. — Te Newcastle den 20 Aug., *Astuling* Doethea Christina, naar Elseneur.

Vertrokken van Amsterdam den 20 Aug., kapit. *de Jonge* Elisabeth, naar Stettin; den 32sten *Carst* Wilhelmina Lucia, naar Londen; *Bolhuis* Gesina, naar Flensburg. — Van Texel den 22 Aug., *van Wijk* Jantje, naar Konstantinopel; *Bakker* Johanna Elisabeth, naar Marseille. — Uit het Vlie den 19 Aug., *Bakker* Jacoba en *Ebeling* Egberdina Annachiena, beide naar Petersburg; *Mugge* Martha, *Smit* Catharina Frederika, *Kros* Harmanus en den 20sten *Duif* Catharina Visser, alle 4 naar Frederikstad; den 21sten *Kuiper* Vijf Gezusters, naar Schotland; *van Wijk* Jenny, naar Petersburg; *van Peer* Aukjen, naar Stettin; *Faber* Johanna Mulder, naar Rostock; *Pronk* Gesina Jantina, naar Aalborg; *Swart* Maria, naar Christiansand; *de Groot* Geertruida en *Visser* Vr. Jannetje, beide naar Noorwegen. — Van Vlissingen den 21 Aug., *Topsand* Hopende Zeeman, naar de Oostzee. — Van Liverpool den 19 Aug., *Detering* Elize Henriette, naar San Francisco; *de Boer* Helena Catharina, naar Riga. — Van Hull den 19 Aug., *de Groot* Margaretha Gesina, naar Newcastle.

Vertrokken van Bremerhaven den 18 Aug., kapit. *Muntendam* Jacoba, n. Groningen; den 19den *Munneke* Margaretha Hendrika, n. Frederikstadt; *Middel* Bouwina, n. Riga. – Van Pillau den 18 Aug., *Peper* Fennegina, n. Engeland. – Van Croonstad den 11 Aug, *Fokkes* Gebroeders Fokkes, *Bakker* Neptunus, *de Vries* Gezusters en *Landeweer* Zeevaart, alle 4 n. Amsterdam; den 12den *de Boer* Niesina Beerta, n. Plymouth; *de Jonge* Egbertus, n. Portsmouth; *Oldenburger* Catharina, n. Dundee; *Potjewijd* Afiena, n. Leith; *Carst* Elisabeth Lollina, n. Rotterdam; *de Weerd* Pieter, n. Harlingen; *Veling* Harmanna, n. Dordrecht.

Vertrokken van Hamburg den 21 Aug., kapit. *Giesen* Catharina, naar Bremen. — Van Bremerhaven dan 20 Aug, *Joosten* Jantina, naar Stettin. — Van Straalsund den 20 Aug., *Scholtens* Maria, naar Duinkerken. — Van Windau den 8 Aug., *van der Veen* Johanna Gesina, naar de Maas. — Van Bolderaa den 16 Aug., *Kammenga* Oldambt, naar Holland; den 17den *Meijer* Engelina, *Konter* Jonge Brechtus en *Zoutman* Geertruida, alle 3 naar Elseneur; den 18den *Klein* Tweelingen Daniel en Wilco, naar Amsterdam. — Van Archangel den 6 Aug., *Huizinga* Margaretha, naar Londen; *Vaalman* Aurora en *de Vrede* Irene, beide naar Amsterdam; *Hooghoudt* Hillechina, naar de Zaan; *Nenneboog* Zeester, naar Schiedam; *Klein* Concordia, naar Londen; den 7den *Hoveling* Triest, naar Amsterdam; den 8sten *Roelfsema* Orion en *Bakker* Hermina Catharina, beide naar Delfzijl; den 9den *Karsijns* de Landman, naar Antwerpen; *Hillebrands* Wendelina, naar Amsterdam; *Klein* Alida Hendrika, naar Londen. — Van Tonningen den 14 Aug., *v. d. Meulen* Nooit gedacht, n. Hamburg; *Drent* Anna Catharina, n. Engeland; *Poort* Dirkje, *Mulder* Onrust en den 15den *Vermeulen* Vier Gebroeders, alle 3 n. Amsterdam; *Lenning* Battruida, n. Hull; *Panjer* Vr. Wyka, n. Gent; den 16den *Veendorg* Annegiena, n. Mistley; *Waterborg* Cathrina, n. Londen; *de Jonge* Jonge Lemke, naar Bremen; *Joosten* Hendrika en *Lever* Elsina Engelina, beide n. Amsterdam; den 17den *de Jonge* Vr. Martha, n. de Weser; den 18den *Wolkammer* Alberdina, n. Rotterdam; *Klok* Gezina en den 19den *Bontekoe* Vr. Geertruida, beide n. Londen; *Pluktje* Tetsia, n. Bremen; *Karsies* Onderneming, n. Amsterdam.

Vertrokken van Cowes den 20 Aug., kapit. *Lodewijks* Alberdina, naar Elseneur. — Van Drogheda den 19 Aug., *Nepperus* Elisabeth, naar Liverpool.

DELFZIJL, 23 Aug. Binnengekomen den 21 Aug., kapit. *Siemers* die frau Frauke, v. Kirchotten; *Strackholder* Annette, v. Norden n. Amsterdam.

Vertrokken den 21 Aug., kapit. *Siemers* Jantje, n. Neuhaus.

OOSTMAHORN, 24 Aug. Ter reede gearriveerd den 21 Aug., *Waker* Catharina Izabella, v. Riga n. Amsterdam, als bijlegger, is den 23sten weder in zee gegaan; den 23sten *Postma* Margaretha, v. Carolinerzijl n. Stavoren.

Vertrokken den 22 Aug., kapit. *Bartels* Geziena, v. Groningen n. Noorwegen; *Koens* de Jonge Rudolf, *Heins* Georgina en *Schoon* Jacobus Cornelius, alle 3 v. Amsterdam n. Hamburg; *Puister* de Vrouw Maria, v. Kampen n. Hamburg.

GIBRALTAR, 14 Aug. Het schip Argus, kapit. *van Houten*, van Rotterdam naar Marseille, is bij Arzella, op de Barbarijsche kust, gestrand, doch na de lading kaas gelost te hebben, weder in vlot water en den 12den dito alhier binnengekomen om te repareren. (Zijnde dit het schip, in ons vorig no. gemeld.)

ELSENEUR, 20 Augustus. De schepen Marchiena Gesina, kapit. *Munnehe*, van Nerva naar Aberdeen en Annette, kapit. *Slinger*, van Koningsbergen naar Hull, zijn alhier binnengekomen, het eerste met verlies van boegspriet en meer andere schade wegens aanzeiling, het laatste met slagzijde en lek. – Het schip Ynske Wildervank, kapit. *Potjer*, van Triest, l. v. Falmouth naar Petersburg, is alhier lek binnengesleept, hebbende bij Skanoer aan den grond gezeten, maakt 6 à 8 duimen water in de 24 uren.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

16 Aug. Smit, Anna Elisabeth, v. Nerva n. Harlingen, m. hout.
Slinger, Annette, v. Koningsb. n. Hull, m. tarwe.
Vil, Pieter, v. Amsterdam n. Koningsbergen, m. stukgoed.
17 —— Kiewit, Maria Catharina, v. Stockholm n. Amst., m. ijzer.
Teensma, Aukje, v. Stettin n. Goole, m. tarwe.
Jonker, Thia, v. Nerva n. Purmerend, m. balken.
18 —— Breeland, Gezina Hendr., v. Petersb. n. Sunderl., m. hennep.
Bekkering, Christina, v. Nerva n. Aberdeen, m. vlas.
Vos, Anna Luitzia, v. Reval n. Schiedam, m. rogge.
Munneke, Marchiena Geziena, v. Nerva n. Aberdeen, m. vlas.
Scholtens, Grietje, v. Hamburg n. Petersb., m. stukgoed.
Pomper, Margaretha, v. Delfzijl n. Riga, m. ballast.
v. Driest, Jan Visser, v. Amst. n. Dantzig, m. ijzer.
Lupkes, Aletta Charlotta, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
Besseling, Elsiena, v. Hull n. Nerva, m. zout.
Visser, Yntkje Visser, v. Memel n. Harlingen, m. hout.
19 —— Velt, Engelina, v. Amsterdam n. Riga, m. ballast.
Donga, Annechiena, v. Delfzijl n. Petersburg, m. ballast.
Duin, Jantina Frouwina, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
de Boer Sap, Thelina, v. Stettin n. Havre, m. tarwe.
de Winter, Elizabeth, v. Sunderl. n. Croonst., m. steenkool.
Helmers, Stad en Lande, v. Memel n. Harlingen, m. hout.
Dokman, Gezina Wilhelmina, v. Riga n. Amst., m. balken.
Nieboer, Hendrika, v. Amst. n. Stettin, m. stukgoed.
20 —— Engelsman, Vlijt, v. Groningen n. Petersburg, m. ballast.
Roskamp, Antonius, v. Brake n. de Oostzee, m. ballast.
Bart, Henderika Jantina, v. Nerva n. Harlingen, m. hout.
Faber, Twee Vrienden, v. Londen n. Petersb., m. stukgoed.
v. Ingen, Maria Cath., v. Stettin n. Mistly, m. tarwe.
Bakker, Mina en Willem, v. Stettin n. Engeland, m. tarwe.
Meijer, Cornelia, v. Stettin n. Leith, m. tarwe.

De Wind den 16 Aug. W.Z.W., W.N.W., W.; den 17den W.Z.W., Z., Z.O.; den 18den Z.Z.O., N.W.; den 19den N.W., N.N.W.; den 20sten N., W.N.W., N., Z.; den 21sten W.Z.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

STETTIN, 21 Aug. Vooral aan ruimte voor hout is veel gebrek. Gesloten naar Rotterdam *f* 30 en *f* 31 per last van 56½ schepel tarwe, Lynn 21 sh. 6 d. per ton raapkoeken, Londen 4 sh. 6 à 10½ d., Plymouth 6 sh., Gloucester 7 sh. 3 d. per qr. tarwe, Hull 24 sh. per load vurenhout.

KONINGSBERGEN, 19 Aug. Naar Amsterdam *f* 31 per last tarwe, Oostkust van Engeland 5 sh. 4 d. per qr. tarwe, Hull 50 sh. per ton vlas.

DANTZIG, 18 Aug. Naar Amsterdam *f* 32,50 per last rogge, Antwerpen *f* 39 en 15 pCt., Havre 82½ fr. per last tarwe.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door het verloopen van het *Friesche Zeegat*, *de uiterton en de buitenste tonnen*, om de oost zijn gebragt, en het getal verminderd is met *eene zwarte* en *eene witte ton*, zoodat thans *de witte vaandelton*, de *vierde witte ton* is bij het naar binnenkomen; dat tevens de bonte ton, ter aanwijzing van het Zeegat, vervangen is door eene *roode ankerboeivormige ton* met *topkorf*.

Deze roode ankerboeivormige ton is gelegen in 100 palmen diepte, op de peilingen:
de groote kaap op Schiermonnikoog Z ¾ O.
idem op de Engelsmansplaat Z. W. ¾ Z.

Het merk, waarop deze ton, uit zee komende, kan gevonden worden is: *de toren van Wierum in drieën, met de kapen op de Engelsmansplaat* (namelijk *Wierum* bewesten de *kleine kaap*).

De *buitenste* of *1ste zwarte ton* ligt in 42 palmen diepte, en in de peilingen:
de groote kaap op Schiermonnikoog Z. t. O. ¼ O.
idem op de Engelsmansplaat Z. W. t. Z.

De *buitenste* of *1ste witte ton*, ligt in 45 palmen diepte, peilende:
de groote kaap op Schiermonnikoog Z. t. O.
idem op de Engelsmansplaat Z. W. ¼ Z., en op het merk *de toren van Wierum in de kleine kaap op de Engelschmansplaat*.

De koers is Z. W. t. Z. van de roode ton, genoegzaam middens vaarwater, tot bij de vierde ton. De minste diepte op den drempel in het vaarwater is 33 à 35 palmen; langs de witte tonnen is de minste diepte.

Naar binnen is wijders de betonning hetzelfde gebleven. Men zij indachtig, dat bij noordelijke winden en over den eb, het vaarwater tusschen de buitentonnen, veelal zeer moeijelijk is, en men aldaar dan hol water aantreft. Met zuidwestelijke winden over den vloed, is het moeijelijk naar binnen te komen. Peilingen zijn per miswijzend kompas, en de diepten bij gewoon laag water.

Weldra zal ook het *Middengat* betond worden, en daarvan alsdan aankondiging geschieden.

221ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Eerste Klasse.

1ste Lijst. No. 56, 11426 en 17850 ieder een prijs van *f* 1000. No. 7301, 18670 en 19785 ieder een prijs van *f* 200. No. 11781, 15877, 18997 en 19109 ieder een prijs van *f* 100. – *2de Lijst.* No. 19747 een prijs van *f* 5000. No. 13072 en 12789 ieder een prijs van *f* 1250. No. 2456 een prijs van *f* 1000. – *3de Lijst.* No. 13887 een prijs van *f* 20000. No. 11447 een prijs van *f* 2500. No. 15849, 14972, 10060, 4072 en 3581 ieder een prijs van *f* 1000. No. 1908, 9879, 17553 en 18246 ieder een prijs van *f* 400. No. 11985 en 15404 beide een prijs van *f* 200. No. 1607, 4753 en 17712 ieder een prijs van *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 19den tot en met den 25sten Augustus 1853 zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 7 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 4 ouden en 2 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN. 22 *Augustus*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ *f* 6.90	Bl. Voer 38 ℔ *f* 3 30
Oude 70 ℔ *f* 9,60	Veen 66 » » 6,80	» 40 » » 3 45
N. Oml. 68 » » 9,00	» 68 » » 7,10	Zw. Voer 36 » » 3,05
» 70 » » 9,50	GERST.	» 38 » » 3,25
» 72 » » 10,00	N. Winter 54 ℔ *f* 4,85	» 40 » » 3,35
» Old. 68 » » 8,75	» 56 » » 5,20	BOONEN.
» » 70 » » 9,25	» 58 » » 5 50	Paardeb. *f* 7,10 25
» » 72 » » 9,75	Zomer 54 » » 5,00	ZADEN, ENZ.
» » » »	» 58 » » 5,25	Gr.Gortp.m. *f* 8,25,50 75
ROGGE.	Knobbe 60 » » 5.40	Par.100 N.℔ *f* 11,50 *f* 15
Inl. 64 ℔ *f* 6,60	» 62 » » 5,70	Old. Koolz. *f* 11,50
» » 66 » » 7,00	HAVER.	*f* 12,25,50,75
» » 68 » » 7,60	Dikke 38 ℔ *f*	Oml. dito *f* 12,50, *f* 13
» » 70 » » 8,00	» Nieuwe 40 » » 3,00	Oostfr. dito *f* 12,80/13 25
» » » »	» 42 » » 3,10	G. Mosterdz. v. *f* tot *f*
BOEKWEIT.	» 44 » » 3,30	Raapolie p.v. *f* 39,75
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 6,75	» 46 » » 3,50	Prijs der Boter.
» » 66 » » 7,05	» 48 » » 3,60	1ste soort ¼ ton *f* 33
» » 68 » » 7,45	» 50 » » 3,70	
	Bl. Voer 36 » » 3,00	2de » » » *f* 31¼ a *f* 32

Tarwe vond over 't geheel meerder vraag, en werd merkelijk hooger verkocht. – Rogge mede 10 ct. hooger wel afgaande. — Boekweit als voren. – Gerst met meerder kooplust iets hooger verkocht. – Haver bijna niet ter veil. – Boonen stil. – Koolzaad, waarvan ongeveer 100 lasten ter markt waren, zeer ongelijk van kwaliteit is meerendeels tot vorige prijzen verkocht. – Gort wel zoo aangenaam.

ROTTERDAM, 22 *Augustus*. Tarwe: Jar. Zeeuws., Vlaam. en Overm. 20 a 30 c. hooger, de beste van *f* 10,75 tot *f* 12; mindere van *f* 9,60 tot *f* 10,60; afwijkende van *f* 8,60 tot *f* 9,30; N. dito, die nog weinig voorkomt, van *f* 10,50 tot *f* 12,50; Pools. en Roode schaars en tot verhoogde prijzen; in Entr.: 155 ℔ witb. Pools. *f* 376; in cons.: 155 ℔ witb. Pools. *f* 385; 153 ℔ O. dito *f* 375; 161 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 385, *f* 400; 160, 161 ℔ Bovenl. Ris *f* 380, *f* 385; 152, 156 ℔ Bovenl. *f* 332, *f* 355, *f* 358; 156 ℔ geringe Fransche *f* 340. — Rogge: Jar. Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 6,80 a *f* 8; N. dito *f* 7,75 tot *f* 8,50; andere soorten tot verhoogde prijzen; in Entr. 147 ℔ Kaukasus *f* 213; 141, 142, 143 ℔ Arch. *f* 213, *f* 215, *f* 218; 140 ℔ dito zeilende *f* 215; 115, 116 ℔ (Amst. schaal) dito, kosten, vracht en assurantie *f* 200 in levering; 140 ℔ dito zeilende *f* 205; in cons. 148 ℔ O. Limburg *f* 240; 148 ℔ dito Pruissische *f* 230; 148 ℔ Bourgas *f* 234; 144, 149, 152 ℔ Fransche *f* 225, *f* 232, *f* 238; 148 ℔ Odessa *f* 225; 146 ℔ dito *f* 225, *f* 230 naar kwal.; 145 ℔ Eupatoria *f* 225; 143 ℔ Archangel *f* 225; 142 ℔ dito *f* 220, *f* 225; 141 ℔ O. dito *f* 212. – Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 5,80 a *f* 6,20; dito Zomer *f* 5,50 a *f* 5,80. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,50 a *f* 4,50; dito Lange *f* 2,90 a *f* 3,70. — Boekweit, op 140 ℔: Noordbrab. *f* 220, *f* 223, *f* 225, *f* 226; Grootbrab. *f* 226; grove Fransche *f* 170, *f* 175, *f* 180, *f* 185, *f* 187, *f* 190; fijne dito *f* 165, *f* 170. — Erwten: N. Zeeuws. Groene *f* 8,50 a *f* 9,50; Groote dito *f* 9,50 a *f* 11; dito Witte *f* 8 a *f* 8,50. – Koolzaad: 90 last aangevoerd: Zeeuws. gestort 65–65½, 65⅓ p. vl.; dito in zakken 63–64 p. vl.; Vlaams. gestort 64½, 65½ p. vl.; Overm. in zakken 64–64½, 65 p. vl.; Flakkeesch in zakken 63–64 p. vl.; Polder in zakken 61–63½ p. v.

Van den 23sten. Tarwe: 161 ℔ Hoogl. Kl. *f* 398; 160 ℔ O. id. *f* 400; 160 ℔ Jar. id. *f* 395; 160 ℔ Bovenl. *f* 380; 156 ℔ dito *f* 360 a *f* 365; 155 ℔ dito *f* 360; 156 ℔ Rostocker *f* 375 Entr.; 154 ℔ O. R. Nass. *f* 365 Entr.; 156 ℔ Neder-Rijn *f* 365 Entr. – Rogge: 148 ℔ O. Limburger *f* 240; 152 ℔ Fransche *f* 240; 146 ℔ Odessa *f* 230; 143 ℔ Archangel *f* 228 a *f* 230; 143 ℔ dito *f* 222 Entr.; 143 ℔ Odessa *f* 190 Entr.

AMSTERDAM, 22 *Augustus.* 224 vette runderen werden aangevoerd, golden *f* 180, *f* 170 en *f* 160; 214 kalf- en vare koeijen *f* 140, *f* 120 en *f* 90; 231 vette varkens 40 à 42 cent het Ned. ℔; 56 magere varkens *f* 14, *f* 12 en *f* 10; 81 schapen *f* 24, *f* 22 en *f* 20.

AMSTERDAM, 24 *Augustus.* Tarwe en Rogge ruim prijsh. Tarwe in entr.: 125 ℔ Wezer *f* 350; 128 ℔ b. Pools. *f* 378. In cons.: 131 ℔ witb. Pools. *f* 400; 126 ℔ Gron. *f* 340; 125 ℔ b. Pools. *f* 370; 128 ℔ dito *f* 385; 126 ℔ ger. dito *f* 300; 123 ℔ Vriesche *f* 305, *f* 315, *f* 320. — Rogge, in cons.: 116, 120, 122 ℔ Odessa *f* 222, *f* 235, *f* 240; 122 ℔ Pruiss. *f* 238; 118 ℔ o. gedr. *f* 230; 114, 116 ℔ dito *f* 218, *f* 224. In entr.: 118 ℔ n. Petersb. *f* 224. — Gerst tot hoogere prijzen met goeden handel: 99, 101, 102 ℔ n. Old. Winter *f* 172, *f* 176, *f* 178; 114 ℔ Deens. *f* 210. — Boekweit onveranderd: 121 ℔ Holsteinsch *f* 224.

Koolzaad williger: Elve 66 p. vl.; N.-Holl. 67 p. vl.; op 9 vat dadelijk 72 p. vl.; in Sept. 73½ p. vl.; Oct. 74 p. vl.; Nov. en Dec. 74½ p. vl.; April 1854 73 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering weder hooger betaald: op 6/w. *f* 40,75; Vlieg *f* 39,50 a 75 a 50; Sept. *f* 38,75 a 25 a 50; Oct. *f* 40,25 a *f* 40 a *f* 40,25; Nov. *f* 40,50 a 25 a 50; Dec. *f* 40,50; Mei 1854 *f* 40,75 a *f* 50. — Lijnolie op 6/w. *f* 33,50; vlieg. *f* 32,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 39,25; vlieg. *f* 38,25.

LONDEN, 19 *Augustus*. Vreemde Boter goed gevraagd tot de laatste prijzen; Holl. zonder aanvoer. De aanvoer bestond in: 6506 v. van Harlingen, 3944 v. van Havre, 101 v. van Ostende, 336 v. van Hamburg, 1051 v. van Rotterdam en 2545 v. van Leer. Men noteert: Vriesche Boter 94 sh.; Kamper 92 sh., Zwolsche 88 à 90 sh. en Bosscher 74 à 76 sh.

LONDEN, 22 *Augustus*. De aanvoer van inl. Tarwe was heden matig, waaronder ca. 500 quart. nieuwe; de gesteldheid was goed, doch de kwal. verschillend. Al het aanwezige werd tot 4 sh. avans op de prijzen van 11 Maandag opgeruimd. Vreemde moet insgelijks 3 a 4 sh. hooger worden genoteerd, doch de handel hierin was niet uitgebreid. Gerst bedong de volle koersen der vorige week. Boonen en Erwten onveranderd. Haver goed gevraagd tot 6 p. a 1 sh. prijsverhooging.

Aanvoer van vreemde granen in Londen gedurende de afgeloopene week: 38,754 quars. Tarwe, 3295 qrs. Gerst, 28,164 qrs. Haver (waaronder 462 van Groningen en 253 van Harlingen), 1473 qrs. Boonen en 2180 v. Meel.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *Augustus*. Er was heden een matig getal hoornvee aangevoerd, de handel was echter niet vlug, want koopers bedongen een lageren prijs, waarop waarschijnlijk van invloed is geweest de l.l. Vrijdag te Leeuwarden gehouden markt, die eene belangrijke daling heeft ondergaan. – Melkvee minder aangevoerd dan vorige dagen; – in vette vond men ook weinig goede soorten en over het geheel heerschte er een flaauwe handel.

Schapen en lammeren matig aangevoerd; de prijzen wederom hoog, nogtans heerschte er een vlugge handel; – er werd een koppel, zijnde zes in getal, verkocht voor *f* 19 per stuk; deze waren bestemd voor Engeland.

Oude varkens weinig aangevoerd, in jonge bestond echter een goede aanvoer, maar ook hierin was de handel gering.

– Op den boeldag, welke gisteren aan de boerenplaats van wijlen den heer T. TIJMENS, gelegen onder Fransum, gemeente Aduard, is gehouden, was een groot publiek aanwezig, waaronder ook Friesche en andere kooplieden, het vee hetwelk aldaar ter uitmijning is gebragt, heeft buitengewone hooge prijzen bedongen. – Voor een éénjarigen stier werd betaald *f* 99,50; er werd éene koe verkocht benevens één paard voor de gezamenlijke som van pl. m. *f* 500; voor het overige betaalde men voor het vee van ruim *f* 100 tot meer dan *f* 200 per stuk. – Een windhond (kleinsoort) is verkocht voor *f* 84.

APPINGEDAM, 25 *Augustus*. Op de heden gehoudene veemarkt was geene groote levendigheid en men vond ook geene Friesche handelaren ter markt. – Er bestond veel vraag naar nieuw- en vroegmelkte koeijen, gelijk mede naar vet vee; voor het gekochte werden goede prijzen betaald, maar alles ging zoo gretig niet van de hand, als voor omstreeks drie weken.

AMSTERDAM, 22 *Augustus*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche *f* 42 à *f* 44, Kuinder *f* 40 à *f* 42 Kamper *f* 40 à *f* 42, Deventer *f* 33 à *f* 37, Zwolsche *f* 36 à *f* 40.

LONDEN, 22 *Augustus*. De handel in vee was heden loom, daar de aanvoer grooter dan de vraag was. Van runderen en schapen waren de prijzen in daling. Lammeren en kalveren waren 2 d. minder waard.

De aanvoer van vee bestond de vorige week in: 1528 runderen, 7240 schapen, 774 lammeren, 671 kalveren en 759 varkens.

Op de markt van Smithfield waren heden te koop aangeboden: 5299 runderen, waarvan 2253 buitenlandsche; 30910 schapen, waarvan 7450 buitenlandsche; 347 kalveren, waarvan 282 buitenlandsche; 350 varkens, waarvan 60 buitenlandsche.

Heden betaalde prijzen in shillings per 8 ℔: zeer ordin. runderen, 3,0 à 3,4 sh., 2e kwal. 3,6 à 3,8 sh.; 1e kwal. groote ossen 3,10 à 4,0 sh., 1e Schotsche 4,2 à 4,4 sh.; zeer ordinaire schapen, 3,4 à 3,8 sh.; 2e kwal. 3,10 à 4,2 sh., dito, 1e kwal. 4,4 à 4,6 sh; Southdown 4,8 à 5,0 sh.; lammeren 4,6 à 5,6 sh.; groote ord. kalveren 3,4 à 4,6 sh., 1e kwal. kleine 4,8 à 4,10 sh.; groote varkens 3,0 à 3,6 sh., 1e kwal. kleine 3,8 à 4,0 sh.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 24 *Aug.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63⅝, 63¾, 63 11/16; Dito Dito 3 pCt. 76½; Dito Dito 4 pCt. 95 11/16, 95¾, 95 11/16; O. I. Leening 4 pCt. 95 7/16; Handelmaatschappij 4½ pCt. 130; Maatsch. v. Weldadigheid 4 pCt. 89. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 53⅛. — SPANJE, Onbep. Stukk. 1 pCt. 23 7/16; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 43 7/16, 43⅜, 43½; Coup. Bewijzen 6 11/16, Amort. Schuld 5 5/16. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 41, 41 3/16, 41⅛; Dito Dito Uitgestelde 18, 18¼.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 109⅜, 109¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 108½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 98¼, 98⅜; Dito 4½ pCt. 100; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92 3/16, 92⅜; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 92⅛; Cert. te Hamburg 5 pCt. 104¼; Certific. van Inschrijving in Assign. 6 pCt. 74 15/16, 75. — POLEN, Cert. 4 pCt. 86½, 86⅝. — OOSTENRIJK, Met. 5 pCt. 82⅝, 82⅞; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 42 15/16, 43; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 42⅞, 42 15/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 95¼, 95⅜; Metall. La. B. 5 pCt. 95¼, 95⅜; Orig. Amerik. Bank-Actien 4¾; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100⅜; Braz. 5 pCt. 98¾; Dito 4½ pCt. 97¼; Mexik. 26¼; Peru 4½ pCt. 81⅞; Gren. 2½ pCt. 22¾; Dito Uitg. 9 15/16, 10⅛; Ecuador 4¼, 5/16; Grieken 5 pCt. 6 15/16; Conto Portug. 38; Eng. Russen 5 pCt. 105⅞.

Holl. fondsen waren heden wederom bij beperkten omzet nagenoeg als gisteren. – Portug. waren, bij zeer levendige affaire, tot verbeterde prijzen meer gewild. – Mexik. meer aangeboden. – In geen der overige was eenige noemenswaardige handel of variatie. – Gren. Onbep. St. 2½ pCt. 22½, 9/16; Mexik. Onb. St. 26, 1/16; Bl. Gr. Coup. *f* [illegible].

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½. Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Intogr. 2½ pCt. 63 11/16; Spaansche 1 pCt. 23 7/16; Binnenl. 3 pCt. 43⅜; Metall. 5 pCt. 82⅞; Dito 1847 2½ pCt. 43.

ADVERTENTIEN.

*** Met DANKZEGGING is ontvangen, voor ***APPELTERN***, of een ander nuttig doel, de som van *f* 10 van Mejufvr. B.

M. A. AMSHOFF.

HARDDRAVERIJ TE GRONINGEN,

den 27sten Augustus, en met Paard en Chais den 29sten Augustus 1853.

Zie *GRONINGER* en *PROVINCIALE GRONINGER COURANTEN* van den 23sten dezer.

MUZIJK,

op ZATURDAG den 27sten Augustus 1853, des avonds te 10 uur, onder directie van den Heer J. KONING,

en op MAANDAG den 29sten Augustus 1853, des avonds te 9 uur, van het korps HOORNBLAZERS van het 7de Regement Infanterie, in de Benedenzaal van B. TEN HAVE.

BAL,

bij **D. BAKKER**, bij de Korenbeurs, op ***Zaturdag*** en ***Maandag*** e.k., des avonds te 7 uur, en zal op **deze avonden** voor de noodige **VERVERSCHINGEN** worden zorg gedragen; alsmede zal zulks plaats vinden op de **gewone avonden** in het KOFFIJHUIS, voor hetwelk hij zich bij vernieuwing aan het geëerde Publiek beleefdelijk aanbeveelt.

Gedurende den **27sten, 28sten** en **29sten Augustus** zal de ondergeteekende zijn **VERVERSCHINGS-LOKAAL** in gereedheid hebben; **IJS** per Glas, enz.

JOHs. NIEWOLD, *Confiturier*.

HET SCHUTTERSFEEST IN EMDEN

zal den **29sten, 30sten, en 31sten Augustus a.s.** luisterrijk gevierd worden. Verbonden hiermede is eene **HARDDRAVERIJ**, waartoe alleén **inlandsche Paarden** worden toegelaten.

Der Verwaltungsrath des Schützencorps:
S. VALK, *Pr. Lt.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. KOITER
met
J. BAKKERLING.

GRONINGEN, 25 Augustus 1853.

*** Heden, beviel mijne geliefde Echtgenoot G. BOOMGAARD van eene DOCHTER.

GRONINGEN, 24 Augustus 1853.

H. B. HEIKENS.

Eenige kennisgeving.

*** Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen en Behuwdkinderen, trof mij heden de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtige behaagde, na een smartelijk lijden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot J. OBELT van ons te scheiden, in den ouderdom van 61 jaren, waarvan ik 44 jaren met haar in den gelukkigsten echt mogt vereenigd zijn. Allen, die haar gekend hebben, kunnen ligt beseffen, welk eene waardige Vrouw en Moeder wij in haar verliezen.

GRONINGEN, 23 Augustus 1853.

P. DE KONING.

*** Heden beviel van een' ZOON F. G. RENEMAN, Echtgenoot van

W. REILINGH.

GRONINGEN, 25 Augustus 1853.

*** Bij **H. C. SCHETSBERG**, te *Leeuwarden*, is gedrukt en uitgegeven:

I. **WELMEENENDE RAADGEVINGEN aan studerende jongelingen, maar ook aan anderen van den beschaafden stand**, door ***S. CROMMELIN***, rustend Leeraar te *Leeuwarden* en Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw. *Tweede druk*, 1852 .... *f* 0,60.

II. **WAARSCHUWING tegen het misbruiken van den naam van God**, door denzelfden, *zevende druk* .... *f* 0,15.

III. **HARTELIJKE OPWEKKING tot het ijverig streven naar reinheid van hart en wandel**, door denzelfden, *vijfde druk*, ... *f* 0,25.

*** Bij **C. F. STEMLER**, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is uitgegeven de tweede uitgave van

DE WERELDKAART

met en naar de laatste **ONTDEKKINGSREIZEN**, gekleurd vernist, op linnen en rollen, en versierd met 160 Vlaggen

DER ZEEVARENDE NATIËN.

Groot in volle breedte 1,5 en hoog 1,10 Ned. El à *f* 15.
In losse bladen gekleurd .... à *f* 10.

Voorhanden en verkrijgbaar, behalve bij den Uitgever, bij de Boekhandelaars C. P. MEIJER en J. OOMKENS, J.z., te *Groningen*, W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*, en verder alom te ontbieden.

EXTRACT.

Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den dertienden Augustus 1800 drieënvijftig, behoorlijk geregistreerd, is verklaard, dat **HARM FOKKES BOELENS**, Koemelker, en **KLAASSIEN JELLES NIJSTIEL**, buiten afzonderlijk beroep, Ehelieden, wonende te *Groningen*, zijn **GESCHEIDEN** van **TAFEL** en **BED**.

Voor Extract conform:
L. B. LOHMAN,
Proc.

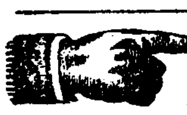

De VOOGDEN van HEILIGEN GEEST GASTHUIS te *GRONINGEN* gedenken bij inschrijving aan te besteden: **De LEVERING van 2000 Tonnen BAGGERTURF.** De Voorwaarden liggen ter lezing in het Gesticht, waar de Inschrijvingsbriefjes en Monsters vóór of op den **laatsten Augustus e.k.** moeten worden ingezonden.

*** De **HOUDERS** DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle **PANDEN**, welke bij hen in de maanden MEI, JUNIJ en JULIJ 1852 zijn *verzet*, en geteekend met de letters **T**, **V** en **W**, moeten worden afgerent of gelost, en wel letter **T** van den **22**sten tot en met den **26**sten Augustus, letter **V** van den **29**sten Augustus tot en met den **2**den September, en letter **W** van den **5**den tot en met den **9**den September 1853; zullende, bij gebreke van dien, anders **finaal** worden verkocht.

ZEEUWSCH IJPEN HOUT.

WOENSDAG den 31sten Augustus 1853, des morgens te 10 uur, zal, op de Werf van den Molenmaker J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje te *Groningen*, publiek, *voetstoots*, worden verkocht: eene aanzienlijke partij **ZEEUWSCH IJPEN STAMMEN**, aldaar liggende en dagelijks te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **H. GUICHART ABRESCH**, Notaris te *Zuidhorn*, zal, op DINGSDAG den 30sten Augustus 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein HOVEN, te *Zuidhorn*, publiek te Koop presenteren:

Eene ruime **BEHUIZING**, get. no. 140, en **TUIN**, staande en gelegen in de Nieuwestraat te *Zuidhorn*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 3–50, geschikt tot velerhande bedrijven, en toebehoorende aan Mej. de Wedw. BUISSINK aldaar.

Inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

*** Mr. **W. A. OFFERHAUS**, Notaris te *Nieuwolda*, gedenkt, op DONDERDAG den 1sten September 1853, des namiddags te 2 uur, ten Huize van E. B. BOUWMAN, te *Termunterzijl*, ten verzoeke van de Erven van A. R. VEEMAN, publiek te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING**, met de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van het *Erf*, *Tuin*, *Hof* en *Landen*, te zamen groot 46.56.30 E., staande en gelegen te *Lalleweer*, Gemeente *Termunten*, doende tot huur *f* 320 — 00.

Eerstdaags en op nader te bepalen tijd zal, na bekomene regterlijke autorisatie, te *Roderwolde* publiek worden verkocht: Eene BEHUIZING, nommer 44, met de VASTE EN ONOPZEGGELIJKE BEKLEMMING van den *Hof* en zesenvijftig Grazen of tweeëntwintig Bunders en veertig Roeden *Lands*, staande en gelegen te *Matelood*, onder *Roderwolde*, Gemeente *Roden*, doende jaarlijks op den 1sten Mei aan vaste huur vijfendertig Guldens en vier Eendvogels; thans in gebruik bij MENNE JACOBS HUIZINGA.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris

H. H. VAN LIER.

ASSEN, 25 Augustus 1853.

Attentie.

Op ZATURDAG den 3den September 1853, des namiddags te drie uur, zal, ten Huize van den Kastelein KLAAS FOLKERS, te *Winschoten*, ter verkoop worden aangeboden:

I. De BEKLEMMING van ongeveer 11½ Bunders *Land*, gelegen in de *Huninga Meerlanden*, onder *Finsterwold*, zijnde No. 3 der Meerlandsche kaart; zullende huur doen *f* 75 — 00.

II. Den EIGENDOM van dien.

Toebehoorende aan den Heer Mr. B. WICHERS, te *Groningen*.

Nader onderrigt te bekomen te *Winschoten*, bij F. R. FOLKERS.

Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op DONDERDAG den 6den September 1853, des namiddags te twee uur, in de Behuizing no. 49 te *Ralmahuizen*, onder *Niehove*, publiek te verkoopen: eenige **ROERENDE GOEDEREN**, bestaande in HUISMEUBELS, GEWERKT GOUD en ZILVER, LIJFSTOEBEHOOREN, ENZ.; behoorende tot de nalatenschap van wijlen MAIKE J. SCHUIRINGA, Weduwe KRIJTHE.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene roijale **HEEREN BEHUIZING, SCHUUR** en **TUIN**, staande en gelegen op het aangenaamste gedeelte te *Nieuwe Schans*, in eigendom toebehoorende aan den Heer A. E. POST. Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te *Winschoten*.

TE HUUR,

tegen November of vroeger: Eene nieuw getimmerde **BOVENWONING** met een' VRIJEN OPGANG, aan de Lage Der-A. Te bevragen bij den Blokmaker G. SCHOLTENS.

Let Wel!

Er wordt tegen November hetzij ***TE HUUR*** of ***TE KOOP*** gevraagd: een HUIS met 6 of 7 VERTREKKEN, liefst met een TUIN er achter. Nader informatie bij den Boekhandelaar O. L. SCHILDKAMP, in de Oude Boteringestraat.

IJzergieterij.

Op de **IJZERGIETERIJ** te ***MARTENSHOEK***, van den ondergeteekende, kunnen **ALLE BESTELLINGEN** worden aangenomen, en spoedig, soliede en voor billijken PRIJS, zoo in **IJzer** als in **Koper**, wordt voor ***Fabrijken***, ***Huis-*** en ***Scheepsgebruik*** daar thans **alles** gegoten.

EWE TEN OEVER.

Bij de Erven **H. WITKOP**, in de Steentilstraat, zal op heden worden geslagt: een buitengewoon vet en blank **ZOETEMELKS KALF**, zonder weerga; gemest bij den Landbouwer J. B. BOSMAN, te *Essen*.

Bij de Wedw. **GOEDHUIS**, in de Heerestraat, zal op heden worden geslagt: een extra vet en blank **ZOETEMELKS KALF**, gemest bij Mejufvr. OOMKENS, te *Beerta*.

Bij den Vleeschhouwer **TH. SLUITER**, in de Poelestraat, zal HEDEN worden geslagt: Een **ZOETEMELKS KALF**, welks wêerga zelden wordt gezien.

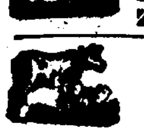

Bij den Vleeschhouwer **E. J. DE MAAR**, in de Nieuwe Ebbingestraat, zal op heden worden geslagt: Een extra puik vet en blank **ZOETEMELKS KALF.**

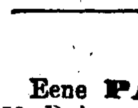

Bij den Vleeschhouwer **L. SLUITER**, in de Steentilstraat, wordt op HEDEN geslagt: Een extra best **KALF.**

TE KOOP:

Eene **PAARDENKRIB** en **REEP**, lang 5 Ellen 50 Duimen, met 4 ZWARE PALEN. Te bevragen bij

L. MENSINGA, *Timmerman*.

MANUFAKTUURHANDEL.

Ter uitbreiding eener soliede Affaire, verlangt men **een' à twee PERSONEN** uit den gegoeden burgerstand, in of wel in de nabuurschap van *Groningen* woonachtig, zijn beroep als **MANUFAKTUURHANDELAAR** aldaar en environs geheel, of ten deele uitoefenende, ten einde in genoemde Affaire ***IN COMMISSIE*** of voor ***EIGEN REKENING*** werkzaam te zijn.

Dusdanigen, die, behalve de vereischte Attesten, eenen Waarborg van p. m. VIJFHONDERD GULDENS kunnen daarstellen, zullen vóór anderen in aanmerking komen.

Reflecterende, gelieve men zich met franko brieven, met opgave zijner Betrekking, onder de lett. O. M., aan het BUREAU der GRONINGER COURANT te adresseren.

Een **JONGELING**, oud 15 à 16 jaren, van de P. G., goed kunnende REKENEN en SCHRIJVEN, en niet onervaren in de HOOGDUITSCHE en FRANSCHE TALEN, wenscht, bij voorkeur in *Groningen*, geplaatst te worden in een' ***MANUFAKTUURWINKEL***, waarin hij reeds eenigen tijd werkzaam is. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT. *Brieven franko.*

*** Bij de ERVEN **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgekomen:

EEN

DRENTHSCH GEMEENTE-ASSESSOR

MET ZIJNE

TWEE NEVEN

OP REIS NAAR

AMSTERDAM,

in 't voorjaar van 1843.

TWEE DEELEN, gr. 8vo, met PLATEN. Prijs *f* 8–50.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
AUGUSTUS **1853.**

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
14	763,16	761,71	760,56	15,0	17,5	14,6	0,82	0,77	0,88	W.N.W.	W.N.W.	N.t.W.	betrokken	bewolkt	bewolkt
15	758,43	758,26	758,58	15,0	16,0	14,5	0,84	0,82	0,91	N.tW.	N.N.W.	N.W.	„	betrokken	betrokken
16	757,88	756,37	754,72	14,5	16,7	14,6	0,89	0,78	0,88	W.N.W.	Z.W.	Z.W.	„	„	„
17	748,89	747,83	748,41	14,5	17,1	15,5	max.	0,87	0,99	O.Z.O.	„	N.W.	regen	„	„
18	756,19	758,77	759,82	14,5	16,0	13,6	0,82	0,76	0,88	N.W.	N.W.tW.	W.N.W.	bewolkt	bewolkt	bewolkt
19	761,06	760,57	760,36	13,2	19,9	18,2	0,89	0,75	0,84	W.N.W.	Z.Wt.W.	„	betrokken	„	betrokken
20	759,11	759,10	758,91	18,0	21,5	19,8	0,97	0,89	0,95	„	W.Z.W.	Z.t.W.	bewolkt	„	betrokk. onweer

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.